

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

นายกิตติรัตน์ รัตนพงศ์

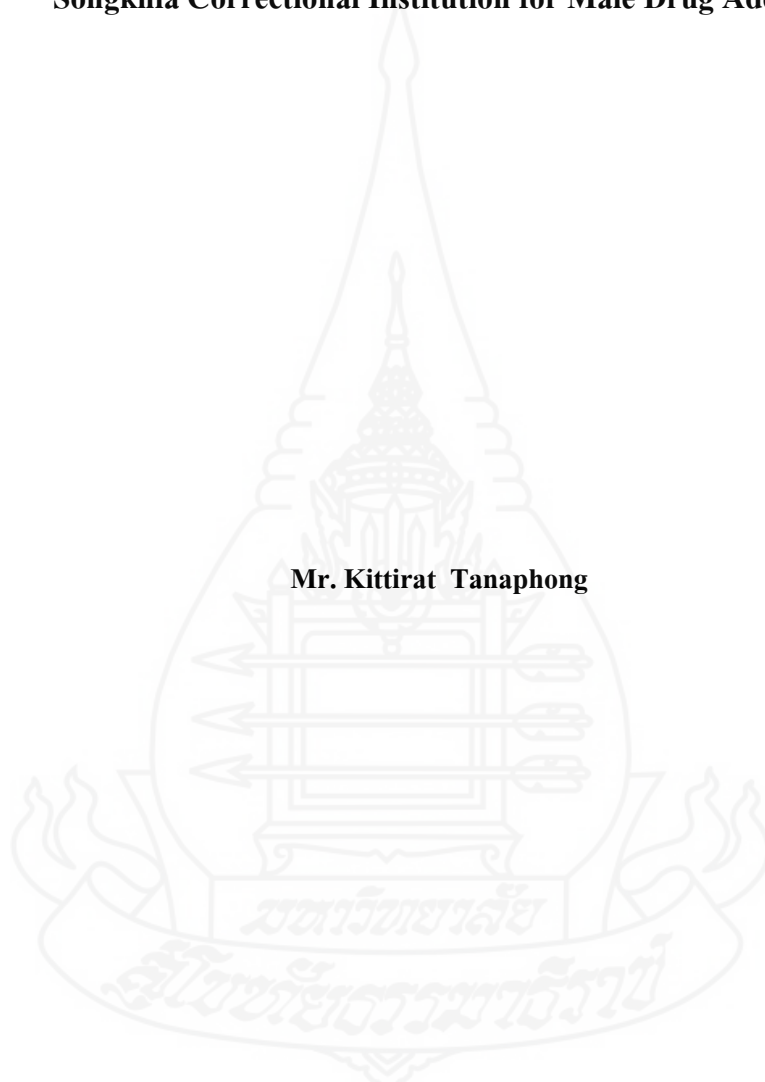

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2555

**Opinions of Inmates on Performance of Officers at
Songkhla Correctional Institution for Male Drug Addicts**

Mr. Kittirat Tanaphong

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Public Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2012

ชื่อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ผู้ศึกษา นายกิตติรัตน์ รัตนพงศ์ **รหัสนักศึกษา** 2533006801 **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ภาวดี มนต์รีวัต **ปีการศึกษา** 2555

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ประชากรคือผู้ต้องขังชายของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำนวน 1,950 คน กลุ่มตัวอย่าง 322 คน คำนวณจากสูตรของทาร์โร ยามาเน่ สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าเอฟ การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การให้การศึกษาและฝึกวิชาชีพ (2) การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ต้องขังที่มีระดับชั้นแตกต่างกันความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่าง (3) ข้อเสนอแนะคือ เจ้าพนักงานควรอำนวยความสะดวกในการออกเยี่ยมญาติ และเวลาสำหรับออกกำลังกาย ส่วนในเรื่องของการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง แม้ว่าการจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดจะทำให้ผู้ต้องขังสามารถมองเห็นโทษของยาเสพติด และเจ้าพนักงานได้เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาและฝึกวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอแล้วก็ตาม แต่ผู้ต้องขังก็ยังมีความต้องการด้านความเข้มข้นของหลักสูตรและต้องการครูผู้สอนเพิ่มเติม

คำสำคัญ ผู้ต้องขัง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

Independent Study title: Opinions of Inmates on Performance of Officers at Songkhla Correctional Institution for Male Drug Addicts
Author: Mr. Kittirat Tanaphong **ID:** 2533006801; **Degree:** Master of Public Administration; **Independent Study advisor:** Papavadee Montriwat, Associate Professor; **Academic year:** 2012

Abstract

This independent study aimed to (1) study the opinions of inmates on the performance of officers at Songkhla Correctional Institute for Male Drug Addicts, (2) compare the opinions of the inmates on the performance of the officers based on the inmates' personal factors, and (3) study recommendation of inmates on the performance of officers at Songkhla Correctional Institute for Male Drug Addicts.

Population comprised 1,950 inmates at Songkhla Correctional Institute for Male Drug Addicts from which 322 samples were obtained via Taro Yamane calculation. Simple sampling method was applied. Instrument used was questionnaire. Statistical tools employed were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Scheffe 's pair-wise comparisons.

The results of the study showed that: 1) the opinions of inmates on the performance of officers at Songkhla Correctional Institute for Male Drug Addicts in the overall view was at high level, with the highest mean in the provision of education and vocational skill training aspect 2) when compared the opinions, it was found that inmates who differed in their imprisonment class showed a 0.05 level of statistical significance difference in their opinions, while there were no differences otherwise 3) recommendations were: authorities should facilitate family visits and provide time for exercise, as for drug addict corrections approach, even though the rehabilitation program already made them realize the danger of drugs, and opportunities had been given to them to receive educational and vocational training regularly, inmates still wanted more intensive courses as well as additional teachers/trainers for the courses provided.

Keywords: Inmates, Performance of Officers, Songkhla Correctional Institute for Male Drug Addicts

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต ประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบนิยามพฤติกรรม บ่งชี้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้กรุณาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาและเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย อีกทั้งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์และพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ สาขาวิชาวิทยาการจัดการทุกท่านที่ให้คำแนะนำและส่งเสริมรวมทั้งให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือที่มีได้กล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย คุณค่าทั้งหลายที่ได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณเป็นกตัญญูทเวทีแต่ คุณพ่อ คุณแม่ และบูรพาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ถูกฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

กิตติรัตน์ รัตนพงศ์

พฤษภาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	7
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกรมราชทัณฑ์และทัณฑสถาน	10
แนวปฏิบัติของเจ้าพนักงานทัณฑสถานต่อผู้ต้องขัง	17
ข้อมูลพื้นฐานของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ระยะเวลาและขั้นตอนในการดำเนินงาน	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล.....	49
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน บำบัดพิเศษสงขลา.....	52
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	56
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน บำบัดพิเศษสงขลา.....	61
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
สรุปการวิจัย	64
อภิปรายผล	69
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	78
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	79
ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	81
ค ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
ง ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	89
ประวัติผู้ศึกษา.....	91

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	ขั้นตอนการดำเนินงาน..... 48
ตารางที่ 4.1	จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามอายุของผู้ต้องขัง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา..... 49
ตารางที่ 4.2	จำนวนและค่าร้อยละ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ต้องขัง ทัณฑสถานบำบัด พิเศษสงขลา 50
ตารางที่ 4.3	จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามกำหนดโทษของผู้ต้องขัง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา..... 50
ตารางที่ 4.4	จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามระดับชั้นของผู้ต้องขัง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา..... 51
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขัง ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ในภาพรวม 52
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขัง ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษาภาวะระเบียบ ของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา..... 53
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติ หน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไข..... 54
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขัง ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ..... 55
ตารางที่ 4.9	การเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามอายุ..... 56
ตารางที่ 4.10	การเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามระดับการศึกษา..... 57

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 การเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานทัณฑสถาน บำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามกำหนดโทษ.....	58
ตารางที่ 4.12 การเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของผู้ต้องขัง....	59
ตารางที่ 4.13 การเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามระดับชั้น ของผู้ต้องขัง ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไข เป็นรายคู่ด้วยวิธี เชฟเฟ้ (Scheffe).....	60
ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา โดยภาพรวม.....	61
ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัด พิเศษสงขลา ด้านการควบคุม	61
ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการบำบัดฟื้นฟู	62
ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ.....	63

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างองค์กรของกรมราชทัณฑ์.....	12
ภาพที่ 2.2 โครงสร้างของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา.....	37

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมราชทัณฑ์ เป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามคำพิพากษาและคำสั่งลงโทษตามอำนาจศาล ได้แก่ การประหารชีวิต จำคุกกักขัง กักกัน และควบคุมให้อยู่ในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดเพื่อป้องกันมิให้สังคมได้รับความเดือดร้อน (พรเทพ มากะนันต์ 2540: 79) ภายใต้พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 และภารกิจหลักให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการควบคุมดูแล แก้ไขพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี นอกจากนี้ภาระหน้าที่ดังกล่าวยังจะต้องถือปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรมอีกด้วย ได้แก่ การอบรมแก้ไขพฤติกรรมในส่วนที่บกพร่องให้เป็นปกติ เช่น คนทั้งหลายเป็นที่ยอมรับของสังคม และอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดนโยบายให้เรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการในหลายรูปแบบ เช่น การฝึกอบรมจิตตภาวนาสมาธิ การเรียนการสอนภาควิสามัญ การเรียนการสอนวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และการเรียนรู้ตามหลักธรรมแห่งศาสนา การเปลี่ยนแปลงนโยบายในการลงโทษผู้กระทำความผิดมาใช้วิธีการพัฒนาและแก้ไขพฤติกรรม แทนการลงโทษแต่เพียงอย่างเดียว ความมุ่งหมายของการลงโทษในปัจจุบัน เน้นการป้องกันภัยทางสังคมกับการแก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี เพราะการลงโทษด้วยการคุมขังไม่อาจป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างถาวร (กรมราชทัณฑ์ 2548: 9)

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา เป็นราชการบริหารส่วนกลางสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมผู้ต้องขังกำหนดโทษไม่เกิน 30 ปี สำหรับผู้ต้องขังชาย ในคดี พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ (ผู้เสพ) โดยการควบคุมผู้ต้องขังดังกล่าวให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และคำสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ตลอดจนดำเนินการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังโดยวิธีชุมชนบำบัด ให้ผู้ต้องขังกลับตนเป็นพลเมืองดีของชาติเมื่อพ้นโทษไปแล้ว ตามหลักอาชญาวิทยา ทัณฑวิทยา และตามแนวทางที่องค์การสหประชาชาติกำหนดไว้ในมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อ

ผู้ต้องขังกับข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ว่าด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตลอดจนถึงปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงยุติธรรมและของกรมราชทัณฑ์

ภารกิจ (Mission) ของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา คือ การควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ การแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้เป็นบุคคลที่สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติเมื่อพ้นโทษ และการเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารราชทัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีการบริหารงาน ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่เกี่ยวกับงานสารบรรณงานทะเบียน เอกสารสำคัญ ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบหมายศาล การจัดทำทะเบียนประวัติ การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง การดำเนินงานทางทัณฑปฏิบัติต่าง ๆ ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์ ดำเนินการวางแผนและดำเนินการพัฒนาระบบการตรวจค้น การรักษาการณ์ บริเวณเรือนจำ และการควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในกฎระเบียบของเรือนจำ ตลอดจนแนะนำ อบรมเกี่ยวกับระเบียบวินัยและการปฏิบัติตนในเรือนจำแก่ผู้ต้องขัง ฝ่ายฝึกวิชาชีพดำเนินการวางแผนและฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ในพื้นที่ ความต้องการของตลาดแรงงาน และความต้องการของผู้ต้องขัง ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเกี่ยวกับการศึกษาและพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขัง บริหารและดำเนินการจัดการศึกษาวิชาสามัญ วิชาชีพ และธรรมศึกษา ตลอดจนจัดกิจกรรมด้านชุมชนบำบัดและการอบรมหลักสูตรการเตรียมเข้าทำงาน การอบรมและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังสถานพยาบาล ดำเนินการให้การบำบัดรักษายกระดับต่อผู้ต้องขัง ดูแลควบคุม และดำเนินงานอนามัย อาชีวอนามัย สุขาภิบาลเรือนจำ และสิ่งแวดล้อมในเรือนจำให้คำแนะนำแก่ผู้บริหารในการส่งผู้ต้องขังป่วยออกไปรักษาพยาบาลนอกเรือนจำ ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และศูนย์เตรียมการปลดปล่อย ดำเนินการวางแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพื่อเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการปรับตัวเข้ากับสังคม รวมทั้งการปรับจิตใจของผู้ต้องขังกับก่อนที่จะกลับเข้าสู่สังคมอันจะเป็นการป้องกันมิให้ผู้ต้องขังกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

เจ้าพนักงานของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยเฉพาะหน้าที่ในการควบคุมผู้ต้องขัง ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขัง และให้การศึกษาดังแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษานอกจากนี้ ยังมีการจัดการเรียนการสอนในสายวิชาชีพตามหลักสูตรของการศึกษานอกระบบ (กสน.) ได้แก่ หลักสูตรเดินสายไฟฟ้าในอาคาร ช่างตัดผมชาย ช่างกรอรูปวิทยาศาสตร์ ช่างก่ออิฐ-ฉาบปูน ช่างซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านเรือน ช่างปูกระเบื้อง รวมทั้งมีการฝึกวิชาชีพช่างไม้ ช่างจักสาน การทำเกษตร และช่างโลหะ เป็นต้น

ปัจจุบันมีความเชื่อว่า คนทำผิดเพราะสิ่งแวดล้อมที่หล่อหลอมและกดดันให้คนหันไปสู่อการกระทำผิด คนที่ได้รับการหล่อหลอมขัดเกลาจากสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีขาดโอกาสทางสังคมก็จะหันไปสู่อการกระทำผิด ดังนั้นการปฏิบัติต่อคนที่ทำผิดจึงต้องหันมาให้โอกาสบุคคลเหล่านี้ได้รับการแก้ไขฟื้นฟู ขัดเกลาให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับกฎเกณฑ์และเงื่อนไข ในสังคมเมื่อพ้นโทษในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังนั้นก็เช่นกัน เจ้าพนักงานของทัณฑสถานควรถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเจ้าพนักงานมีบทบาทสำคัญในการขัดเกลา แก้ไข และฟื้นฟูให้ผู้ต้องขังกลับมาเป็นคนดี และสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติ รวมถึงการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง ซึ่งสามารถทำให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษแล้ว สามารถนำไปประกอบอาชีพเพื่อจะได้ไม่ต้องกลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะเจ้าพนักงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาโดยตรง จึงให้ความสนใจศึกษาวิจัย “ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา” ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อการจัดการและการพัฒนาระบบงานของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา รวมถึงเรือนจำอื่น ๆ ที่มีสภาพการณ์ใกล้เคียงกัน ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุผลตามตามแผนงานและทิศทางการราชทัณฑ์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
- 2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังเพื่อเสริมสร้างการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแนวคิดของ นัทธี จิตสว่าง (2548: 78-85) และแผนปฏิบัติการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2552-2555 โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงดังภาพที่ 1.1

ข้อมูลส่วนบุคคล	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
1. อายุ 2. ระดับการศึกษา 3. กำหนดโทษ 4. ระดับชั้น	1. ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง 2. ด้านการฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรม 3. ด้านการให้การศึกษและการฝึกอบรม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา โดยเนื้อหาการวิจัยผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากสรุปแนวคิดระบบการบริหารงานของเรือนจำ/ทัณฑสถานของ นัทธี จิตสว่าง (2548: 78-85) และแผนปฏิบัติการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2552-2555 โดยสรุปได้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ด้านการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมและด้านการให้การศึกษและฝึกอบรมผู้ต้องขัง

4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ต้องขังชาย ของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำนวน 1950 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2555)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ต้องขังชายของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณ โดยสูตรของทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน ในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Techniques) ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านระเบียบของกรมราชทัณฑ์ในการพบกับผู้ต้องขัง

4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขังชาย ของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาเป็นระยะเวลา 4 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม - พฤศจิกายน 2555

4.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง อายุ ระดับการศึกษา กำหนดโทษและระดับชั้น

5.2 กำหนดโทษ หมายถึง การพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยในกรณีใดตามข้อใดและควรลงโทษในสถานใด

5.3 ระดับชั้น หมายถึง การแบ่งผู้ต้องขังตามระดับของความประพฤติ ซึ่งเรียกว่า “ชั้น” ของนักโทษ โดยแบ่งเป็น 6 ชั้น ได้แก่ เลวมาก, เลว, กลาง, ดี, ดีมาก, เยี่ยม โดยขณะเข้าไปในคุกใหม่ๆ นักโทษจะถูกจัดไว้ในชั้นกลาง และในทุกๆ ครั้งปี คือในช่วงปลายเดือนมิถุนายนและธันวาคม นักโทษที่เด็ดขาดแล้วจะถูกปรับระดับชั้น โดยหากนักโทษไม่เคยมีการทำความผิด มีความประพฤติดี เมื่อครบครึ่งปีนักโทษก็จะถูกปรับระดับชั้นหนึ่งระดับ เช่น จากชั้นกลางขึ้นเป็นชั้นดี

5.4 ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา หมายถึง เรือนจำพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมผู้ต้องขังกำหนดโทษไม่เกิน 30 ปี สำหรับผู้ต้องขังชายในคดี พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ (ผู้เสพ)

5.5 ผู้ต้องขัง หมายถึง ผู้ต้องขังชายในคดี พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ (ผู้เสพ) ของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

5.6 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานต่อผู้ต้องขังตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2479 ให้อำนาจและหน้าที่เพื่อปฏิบัติการกิจในที่นี้หมายถึง การควบคุมผู้ต้องขัง การฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรม การให้การศึกษาศึกษาและการฝึกอบรม

5.6.1 การควบคุมผู้ต้องขัง หมายถึง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำในที่นี้หมายถึง การรับตัวผู้ต้องขัง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในขณะที่อยู่ในเรือนจำ การปล่อยตัวผู้ต้องขังซึ่งให้หมายรวมถึงในกรณีที่ผู้ต้องขังเสียชีวิต

5.6.2 การฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมเสีย หมายถึง การให้โอกาสคนที่ทำผิดให้กลับตัว ปรับตัว ไม่ถลำตัวไปมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยการส่งเสริมการจัดেলাทางสังคมในทางที่เหมาะสม การให้การศึกษา การอบรมทางศาสนา การสันตนาการและการรักษาทางการแพทย์รวมถึงการรักษาทางจิตวิทยา

5.6.3 การให้การศึกษาและการฝึกอบรม หมายถึง กิจกรรมที่มีความมุ่งหมายในการที่จะเสริมสร้างความรู้ ความชำนาญ ค่านิยมทางศีลธรรมและความเข้าใจที่มีความจำเป็นต่อการดำรง ชีวิตและทำประโยชน์ต่อสังคมได้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานในเรือนจำให้มีประสิทธิภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักให้บริการ และมีความยุติธรรม ซึ่งจะส่งผลดีต่อผู้ต้องขัง ไม่ให้มีการร้องเรียน หรือก่อเหตุ รุนแรง

6.2 สามารถเป็นข้อมูลในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของทัณฑสถาน และสะดวกต่อการดำเนินการตามแผนทิศทางการราชทัณฑ์ ในด้านการส่งเสริมศักยภาพบุคลากร

6.3 กรมราชทัณฑ์และทัณฑสถาน หรือเรือนจำกลางระดับอื่น สามารถนำข้อมูลสารสนเทศของการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ได้ทันที หรืออาจนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาเพื่อขยาย ประเด็นให้ครอบคลุมมากขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวិจัย “ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา” ผู้วิจัยได้ศึกษา ทฤษฎี แนวความคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกรมราชทัณฑ์และทัณฑสถาน
3. แนวปฏิบัติของเจ้าพนักงานทัณฑสถานต่อผู้ต้องขัง
4. ข้อมูลพื้นฐานของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

1.1 ความหมาย

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความคำว่าความคิดเห็นจำนวนมากโดยผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นตัวอย่างเพียงส่วนหนึ่ง ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (อ้างถึงใน สุพินดา วงษ์บุรี 2547: 10-11) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกโดยการพูดหรือเขียนเกี่ยวกับทัศนคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมของบุคคล ความคิดเห็น ไม่เหมือน ทัศนคติตรงที่ไม่จำเป็นต้องแสดงความรู้สึก อารมณ์หรือการแสดงพฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นคำพูดพร้อมเหตุผลที่บุคคลคิดขึ้นมา และถ้าไม่มีคนเห็นด้วยก็อาจเปลี่ยนคำพูดดังกล่าวได้ ดังนั้น บุคคลที่มีทัศนคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ถ้าไม่แสดงความคิดเห็นออกมา ก็จะไม่มีการโต้เถียงว่าบุคคลนั้นมีทัศนคติ ความเชื่อหรือค่านิยมเช่นใด

ธนีสวรร จิตขวัญ (2542: 43) กล่าวว่าความคิดเห็นหมายถึง ความเชื่อ หรือการลงความเห็น ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ได้รับทราบ

Maier (อ้างถึงใน สุขญา คุปติยานุวัฒน์ 2543: 43) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของทัศนคติส่วนหนึ่ง และเป็นการแปลความหมายของข้อเท็จจริงอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นการแปลความหมายซ้อนขึ้นอยู่กับอิทธิพลของทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น

Good (อ้างถึงใน สุขญา คุปติยานุวัฒน์ 2543: 43) กล่าวว่า ความคิดเห็นคือความคิดหรือการลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าถูกต้องหรือไม่

สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ได้ลงความเห็นโดยแสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเป็นผลมาจากการได้รับข้อมูลมีความเชื่อ การเรียนรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์แล้วแสดงออกมาให้บุคคลอื่นได้รับทราบว่ามีรูสึกอย่างไร

1.2 ประเภทของความคิดเห็น

เรมเมอร์ (อ้างถึงใน ดวงอุมา โสภา 2551: 20) ได้จำแนกความคิดเห็นเป็น 2 ประเภทดังนี้

1.2.1 ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงทิศ ทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

1.2.2 ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Contents) การมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบยอมรับ เห็นด้วย ความรู้สึกความเข้าใจในทางที่ดีไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ดวงอุมา โสภา (2551: 21) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนกัน หรือแตกต่างกันไว้ ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพของสมอง

2) ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

3) ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลในสังคม หรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

4) ประสบการณ์หรืออายุงาน เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

1.3.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- 1) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล
- 2) กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคม ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่
- 3) ข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

1.4 การวัดระดับความคิดเห็น

วิเชียร เกตุสิงห์ (2541: 94-97) กล่าวว่า การใช้แบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถามประเภทนี้นิยมสร้างตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งแบ่งน้ำหนักของความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนนั้นขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเป็นทางปฏิฐาน

วัลลภ รัฐนัตรานนท์ (2545: 102-117) ได้เขียนในเอกสารประกอบการเรียนการสอนของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวัดว่ามาตรวัด เจตคติหรือทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายมี 4 วิธี ดังนี้

- 1) วิธีคิดแบบสเกล วัดความต่างทางศัพท์ (S-D Scale = Semantic differential scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคุณสมบัติที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี-เลว ชยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น
- 2) วิธีลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมกันมากที่สุด เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบเวลา ผู้ตอบแบบสามารถแสดงทัศนคติในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ +1 +10 -1 -2 ตามลำดับ
- 3) วิธีกัทแมนสเกล (Guttman scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติ หรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับทัศนคติสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้ อย่างต่ำสุดหรือสูงสุด และแสดงถึงการสะสมของข้อความความคิดเห็น
- 4) วิธีเทอร์สต์ ไทนสเกล (Thurstone scale) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาตรแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งความคิด หรือทัศนคติไปในทางเดียว และเชื่อมั่นว่าเป็น Scale ที่มีช่วงห่างกัน

เบสท์ (อ้างถึงใน สุชนา คุปติยานุวัฒน์ 2543: 43) ได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดที่จะบอกความคิดเห็น ก็คือการแสดงให้เห็นถึงร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อคำถาม เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะใด

1.5 ประโยชน์ของความคิดเห็น

เบสท์ (อ้างถึงใน ดวงอุมา โสภา 2551: 24) กล่าวว่า iva ความคิดเห็นเป็นการสำรวจศึกษาความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งแต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดย คาพูด การเขียน การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่าง ๆ เพราะจะทำให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายอย่างแท้จริงแล้ว

2. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกรมราชทัณฑ์และทัณฑสถาน

2.1 ประวัติความเป็นมาของกรมราชทัณฑ์

การราชทัณฑ์ของไทย ได้มีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับสังคมการเมืองและสภาพเศรษฐกิจ ตลอดยุคสมัยที่ผ่านมาในยุคก่อนรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กิจการเรือนจำได้ สังกัดอยู่ตามส่วนราชการต่าง ๆ สอดคล้องกับการปกครองแบบจตุตถภูมิ คือ แบ่งเป็นเรือนจำในกรุงเทพฯ และเรือนจำในหัวเมืองชั้นนอก เรือนจำกรุงเทพฯ มี 2 ประเภท คือ “คุก” เป็นที่คุมขังผู้ต้องขังที่มีโทษตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป อยู่ในสังกัดกระทรวงนครบาล ส่วน “ตะราง” ใช้เป็นที่คุมขังผู้ต้องขังที่มีโทษต่ำกว่า 6 เดือนหรือนักโทษที่มีไข้ผู้ร้ายสังกัดกระทรวง ทบวง กรม ที่บังคับกิจการนั้น ๆ ส่วนการเรือนจำในหัวเมืองชั้นนอก มีที่คุมขังผู้ต้องโทษเรียกว่า “ตะราง” การคุมขังอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการเมืองหรืออาจส่งต่อให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม รับตัวไปคุมขังแล้วแต่กรณี

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการปรับปรุงระเบียบราชการใหม่ โดยโปรดให้สร้างคุกใหม่ขึ้นเรียกว่า “กองมหันตโทษ” และให้สร้างตะรางใหม่ขึ้นเรียกว่า “กองลหุโทษ” สังกัดกระทรวงนครบาลและในปี พ.ศ. 2444 (ร.ศ.120) ได้มีพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตรา “พระราชบัญญัติลักษณะเรือนจำ” ขึ้นเพื่อให้การจัดการเรือนจำเป็นไปอย่างเรียบร้อยยิ่งขึ้นจนถึงวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2458 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตรา “พระราชบัญญัติจัดตั้งกรมราชทัณฑ์” โดยมีพระยาชัยวิชิตวิศิษฏ์ธรรมธาดา (ข้า ณ ป้อมเพชร) เป็นอธิบดีกรมราชทัณฑ์คนแรก

ในปี พ.ศ. 2469 ได้เกิดภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจ งบประมาณรายได้รายจ่ายไม่ได้ดุลยภาพกัน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงยุบกรมราชทัณฑ์และให้ไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม และต่อมาได้โอนกรมราชทัณฑ์ไปเป็นแผนกหนึ่ง (แผนกราชทัณฑ์) สังกัดกระทรวงมหาดไทย

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 การราชทัณฑ์ได้ยกฐานะเป็นกรมราชทัณฑ์ และมีการตราพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 มีหน้าที่เกี่ยวกับการเรือนจำ การกักกัน ผู้มีสันดานเป็นโจรผู้ร้ายการฝึกและอบรมเด็กดัดสันดาน และในส่วนภูมิภาคได้มีการกำหนดเป็นเรือนจำจังหวัด และเรือนจำอำเภอ ในปี พ.ศ. 2545 ได้มีการปฏิรูประบบราชการ จึงได้โอนย้ายกรมราชทัณฑ์กลับมาสังกัดกระทรวงยุติธรรม

2.2 การจัดโครงสร้างองค์กรของกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์มีการแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

1) ราชการบริหารส่วนกลาง ประกอบด้วย

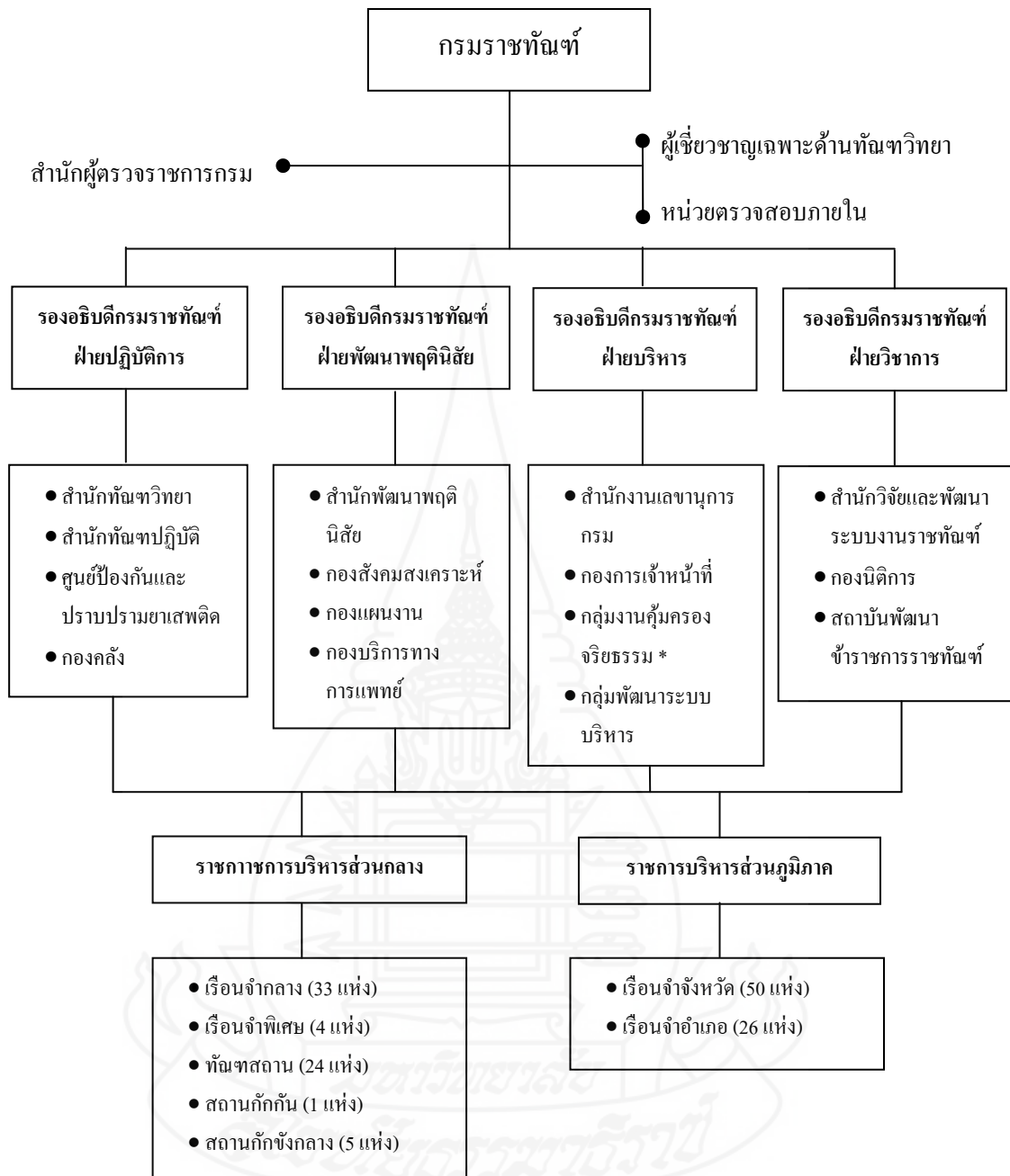
- (1) สำนัก 5 สำนัก
- (2) กอง 9 กอง
- (3) เรือนจำกลาง 33 แห่ง
- (4) เรือนจำพิเศษ 4 แห่ง
- (5) ทัณฑสถาน 24 แห่ง
- (6) สถานกักกัน 1 แห่ง
- (7) สถานกักขัง 5 แห่ง

2) ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย

- (1) เรือนจำจังหวัด 50 แห่ง
- (2) เรือนจำอำเภอ 26 แห่ง

รวมหน่วยปฏิบัติงานระดับเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 143 แห่ง ดังแสดง

ในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างองค์กรของกรมราชทัณฑ์

ที่มา : กรมราชทัณฑ์ (2555 : 15)

2.3 ภารกิจหลักตามที่กฎหมายกำหนด

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดีมีสุขภาพกาย

และจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริต และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้การยอมรับ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

2.3.1 ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักราชาวิทยาลัย และหลักทัณฑ์วิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ

2.3.3 ดำเนินการเกี่ยวกับการสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง

2.3.4 ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

2.4 ลักษณะพิเศษของงานราชทัณฑ์

2.4.1 เป็นงานที่ต้องปฏิบัติตลอด 24 ชั่วโมงอย่างต่อเนื่อง กรมราชทัณฑ์ได้รับอนุมัติกรอบอัตรากำลังในการปฏิบัติงานเฉพาะเวลาราชการเพียงวันละ 8 ชั่วโมง ซึ่งเป็นกรอบอัตรากำลังขั้นต่ำที่สุดที่สามารถจะปฏิบัติงานได้ ส่วนการปฏิบัติ งานนอกเวลาราชการอีกวันละ 16 ชั่วโมงและในวันหยุดราชการการราชทัณฑ์ต้องสับเปลี่ยนหมุนเวียนข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในเวลาราชการปกติ ทุกตำแหน่งมาเข้าเวรยามรักษาการณ์ทำให้ข้าราชการเรือนจำ/ทัณฑสถาน ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างตรากตรากกว่าข้าราชการอื่น จึงก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายเสียขวัญไม่มีเวลาให้กับครอบครัวอย่างพอเพียง

2.4.2 เป็นงานที่ต้องปฏิบัติทันทีที่ไม่สามารถปฏิเสธหรือผ่อนผันปฏิบัติในเวลาต่อมาภารกิจหลักที่สำคัญประการแรกของกรมราชทัณฑ์คือการควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนี กรมราชทัณฑ์ไม่อาจปฏิเสธการรับตัวผู้ต้องขังไว้ในความควบคุมได้แม้เรือนจำจะมีอัตรากำลังหรือสถานที่ควบคุมไม่เพียงพอก็ตาม ประกอบกับการควบคุมหรือการปล่อยตัวผู้ต้องขังจะต้องทำในทันทีที่ได้รับหมายศาลหรือคำสั่งตามกฎหมาย จะผ่อนผันไปดำเนินการในวันอื่นไม่ได้ ข้าราชการเรือนจำฯ จึงต้องปฏิบัติงานให้เสร็จสิ้นโดยพลันแม้ว่าจะเลยเวลาราชการหรือขาดแคลนอัตรากำลังก็ตาม ทำให้ข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันต้องรับภาระหนักและเกิดความกดดันสูง

2.4.3 เป็นงานที่ต้องปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังและต้องอาศัยความละเอียดถี่ถ้วนและถูกต้องแม่นยำตรงจะเกิดความผิดพลาดไม่ได้ การรับหมายศาล การรับ-ปล่อย-ตรวจค้นตัวผู้ต้องขังการคำนวณวันพ้นโทษ/การลดวันต้องโทษและการดำเนินงานด้านอื่น ๆ เช่น

การประหารชีวิตนักโทษเด็ดขาดเป็นงานที่ต้องปฏิบัติอย่างรอบคอบจะผิดพลาดไม่ได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ความชำนาญการและประสบการณ์เฉพาะทาง

2.4.4 เป็นงานที่มีความยากมาก โดยเฉพาะงานด้านการแก้ไขผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคม การแก้ไขพัฒนาผู้ต้องขังที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ร้ายโดยสันดานเป็นงานที่ยากยิ่งเนื่องจากผู้กระทำผิดส่วนใหญ่สะสมพฤติกรรมความคิดและจิตสำนึกในทางที่ไม่ถูกต้องเป็นระยะเวลายาวนานเป็นบุคคลที่มีสภาพจิตผิดปกติ คือด้านพฤติกรรมเบี่ยงเบน ดังนั้น งานด้านการอบรมแก้ไข พัฒนาพฤติกรรมนิสัยเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมผู้ต้องขังให้เป็นปกติเหมือนบุคคลทั่วไป จึงเป็นงานที่ถือได้ว่ามีความยากมากเป็นพิเศษ

2.5 การบริหารงานการฝึกวิชาชีพ อยู่ในระดับความรับผิดชอบของฝ่ายฝึกวิชาชีพ ประกอบด้วยหน่วยงานระดับ “งาน” (ประเสริฐ อยู่สุภาพ 2553 : 15-17) ดังนี้

2.5.1 งานฝึกวิชาชีพ รับผิดชอบในการวางแผนและการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ความต้องการของตลาดและความถนัดของผู้ต้องขังแต่ละคน

2.5.2 งานเงินทุนผลประโยชน์รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี การรับ – จ่าย และเก็บรักษา เงินทุนผลประโยชน์จากการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง

2.5.3 งานพาณิชย์ รับผิดชอบในการหาตลาดและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของเรือนจำซึ่งปัจจุบันได้มีการจำหน่ายทั้งในงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในกรุงเทพฯ ตลอดจนการจัดจำหน่ายที่ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์หน้าเรือนจำแต่ละแห่งซึ่งเปิดจำหน่ายทุกวัน การจำหน่ายในงานเทศกาลต่าง ๆ และการจำหน่ายแก่ผู้สั่งจ้างจากเรือนจำโดยตรง

2.5.4 งานพัสดุฝึกวิชาชีพ รับผิดชอบในการจัดหาพัสดุครุภัณฑ์ด้วยเงินผลพลอยได้ของเรือนจำมาใช้ในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง จัดทำทะเบียนพัสดุ เก็บรักษาเบิกจ่ายซ่อมบำรุง

2.5.5 งานพาหนะ รับผิดชอบในการจัดหา จัดทำทะเบียนควบคุมดูแลการใช้ซ่อมบำรุงและจำหน่ายยานพาหนะที่จัดหามาด้วยเงินผลพลอยได้ของเรือนจำ

2.5.6 งานสาธารณชนนอกเรือนจำ รับผิดชอบเกี่ยวกับการขออนุมัติ กรมราชทัณฑ์ จัดส่งนักโทษเด็ดขาดออกไปทำงานสาธารณชนภายนอกเรือนจำ ในปัจจุบัน ในปัจจุบันสามารถส่งนักโทษเด็ดขาดตั้งแต่ชั้นกลางขึ้นไปที่เหลือกำหนดโทษไม่เกิน 2 ปี ออกไปทำงานสาธารณชน

2.6 การบริหารงานการศึกษาอบรม อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ประกอบด้วย หน่วยงานระดับ “งาน” ต่าง ๆ ดังนี้

1) งานการศึกษา รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาวิชาสามัญและวิชาชีพตลอดจนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เรื่อง การศึกษา อาชีพ ห้องสมุด โสตทัศนูปกรณ์ และการศึกษาทางไกลแก่ผู้ต้อง มีการจัดตั้งโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ ได้รับความร่วมมือจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน

หลักสูตรระดับปริญญาตรี ได้รับร่วมมือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ด้านการศึกษาวิชาชีพ ตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน วิทยาลัยสารพัดช่าง กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

2) งานอบรมผู้ต้องขัง รับผิดชอบเกี่ยวกับการอบรมและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง จัดให้มีการปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่ เพื่อแนะนำอบรมเกี่ยวกับระเบียบวินัย และการปฏิบัติตัวประจำวันภายในเรือนจำ จัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนส่งเสริม ปลุกฝังปรับเปลี่ยนทัศนคติจิตสำนึก ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้เป็นไปในทางที่ดี

2.7 การบริหารงานการให้สวัสดิการ อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง ประกอบด้วย หน่วยงานระดับ “งาน” ต่าง ๆ ดังนี้

1) งานสุทกรรม รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกอบอาหาร และจัดเลี้ยงผู้ต้องขังด้วย เงินงบประมาณที่ได้รับจากทางราชการสำหรับเป็นค่าอาหารผู้ต้องขัง ซึ่งรวมทั้งค่าข้าว ค่าเก็บข้าว และค่าเชื้อเพลิงด้วย การจัดซื้อเชื้อเพลิงหุงต้ม ข้าวสาร อาหารคิบ

2) งานเยี่ยมญาติ รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการจัดให้ผู้ต้องขัง ได้รับการเยี่ยมเยียนจากครอบครัวและญาติมิตร ซึ่งจะเยี่ยมได้แต่เฉพาะผู้ต้องขังที่ได้รับอนุญาตให้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อจากบุคคลภายนอกเท่านั้น ถ้าเป็นผู้ต้องขังที่ถูกต้องขังที่ถูกลงโทษทางวินัยโดยการตัดการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อจากบุคคลภายนอก มีกำหนดระยะเวลา ไม่เกิน 3 เดือน ก็จะเยี่ยมไม่ได้ นอกจากการเยี่ยมของทนายความตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การเยี่ยมจะต้องเป็นไปตามวันเวลาที่เรือนจำและทัณฑสถานแต่ละแห่งกำหนดไว้ กับจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับข้อบังคับกรมราชทัณฑ์เจ้าหน้าที่ที่จะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ควรเป็นผู้โอภาปราศรัยมีมนุษยสัมพันธ์ดี เนื่องจากต้องให้บริการแก่ญาติผู้ต้องขังอยู่เป็นประจำในขณะที่เดียวกันก็จะ ต้องเป็นผู้ที่ยึดมั่นในระเบียบข้อบังคับและไม่มีไหวพริบปฏิญาณดี เพราะในการเยี่ยมญาติ หรือติดต่อกับบุคคลภายนอกของผู้ต้องขังนั้น อาจจะมีการกระทำผิด หรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับ ซึ่งมีผลต่อความมั่นคงปลอดภัย หรือความสงบเรียบร้อยของเรือนจำได้ อาทิ การลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้าทางของเยี่ยม การนัดแนะกับผู้ต้องขังที่จะ โยนยาเสพติด หรือสิ่งของต้องขังภายในเรือนจำ เป็นต้น

3) งานเงินฝากผู้ต้องขัง รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี รับ – จ่ายเงินสด ธนาคัด ตัวแลกเงิน หรือเอกสารอื่นใดอันแทนตัวเงินที่บุคคลภายนอก หรือญาติผู้ต้องขังฝากไว้ให้ผู้ต้องขัง

4) งานสงเคราะห์ผู้ต้องขัง รับผิดชอบการดำเนินงานร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง เพื่อเป็นการให้สวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง และเจ้าพนักงานเรือนจำ ที่จะซื้อหาเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่

การครองชีพได้โดยสะดวกในราคาที่ไม่แพงกว่าท้องตลาด อีกทั้งยังเป็นเครื่องสกดมิให้มีการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามต่างๆ เข้ามาภายในเรือนจำด้วย

5) งานสังคมสงเคราะห์ รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการให้การสงเคราะห์ผู้ต้องขังในด้านต่าง ๆ อาทิ การดำเนินการเกี่ยวกับเด็กติดผู้ต้องขัง การให้คำปรึกษาแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังที่มีปัญหา การประสานงานขอรับความช่วยเหลือจากองค์กรทางสังคมต่าง ๆ การประสานงานขอรับทุนการศึกษาแก่นักเรียนผู้ต้องขัง ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังการปลดปล่อยเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้โดยสุจริต

6) งานนันทนาการ รับผิดชอบแทนดำเนินการเกี่ยวกับการอนามัยของผู้ต้องขังและการสุขภาพของเรือนจำ เช่น การดูแลรักษาอาคารสถานที่ต่างๆ ของเรือนจำให้ถูกสุขลักษณะ คือ มีความสะอาดมีแสงสว่างเพียงพอ มีการระบายอากาศที่ดี จัดให้มีสวนและที่อาบน้ำเพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขังการรักษาความสะอาดบริเวณ โดยทั่วไป ทางระบายน้ำทิ้ง การกำจัดขยะมูลฝอย ยุ้งเกลือ แผลงวัน

2.8 ความหมายและความเป็นมาของทัณฑสถาน

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความคำว่า ทัณฑสถาน จำนวนมากโดยผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นตัวอย่างเพียงส่วนหนึ่ง ดังนี้

ทัณฑสถาน ตามพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2529 หมายถึง สถานที่ใช้ควบคุมผู้ต้องขัง ที่แยกประเภทแล้ว

เปลื้อง ณ นคร (2556: 387) กล่าวว่า ทัณฑสถาน หมายถึง เรือนจำพิเศษประเภทหนึ่ง ซึ่งใช้เป็นที่ควบคุมกักขังผู้ต้องขังเฉพาะแต่ละประเภทให้เหมาะสมกับประเภทผู้ต้องขังนั้น ๆ เช่น ทัณฑสถานวัยหนุ่ม เป็นสถานที่ควบคุมกักขังและฝึกอาชีพแก่ผู้ต้องขังที่อยู่ในวัยหนุ่ม

ทัณฑสถาน หมายถึง เรือนจำที่ใช้คุมขังผู้ต้องขัง เฉพาะทาง เช่น เรือนจำคุมขังผู้ต้องขังวัยหนุ่ม มีตั้งแต่อายุ 18 - 25 ปี เรียกว่า ทัณฑสถานวัยหนุ่ม เรือนจำที่ใช้คุมขังเฉพาะผู้ต้องขังหญิง เรียกว่า ทัณฑสถานหญิง เรือนจำที่ใช้คุมขังเฉพาะผู้ต้องขัง คดียาเสพติดเพื่อบำบัดรักษา เรียกว่า ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ฯลฯ และ ทัณฑสถานเปิด หมายถึง เรือนจำที่ใช้สำหรับฝึกอาชีพ ให้ผู้ต้องขังที่มีโทษเหลือน้อย เพื่อฝึกอาชีพ ให้ผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ จะมีความมั่นคงน้อย ไม่มีกำแพง มีแต่ราวหนาม (เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2556 จาก <http://www.correct.go.th>)

ประเสริฐ อยู่สุภาพ (2553: 5) กล่าวว่า ทัณฑสถาน หมายถึง สถานที่คุมขังผู้ต้องขังที่มีการแยกประเภทแล้ว เพื่อประโยชน์ในการควบคุม อบรม และฝึกวิชาชีพตามประเภทของผู้ต้องขัง เช่น ผู้ต้องขังสูงอายุ ผู้ต้องขังวัยหนุ่ม ผู้ต้องขังคดียาเสพติดการจำประเภทเรือนจำ และทัณฑสถาน

ทัศนสถานบำบัดพิเศษ หมายถึง สถานที่ใช้ควบคุม กักขัง ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2556 จาก <http://www.correct.go.th>)

สรุปได้ว่า ทัศนสถาน หมายถึง สถานที่ควบคุมผู้ต้องขัง เฉพาะทาง โดยมีคัดแยกให้เหมาะสมกับผู้ต้องขัง เช่น ทัศนสถานบำบัดพิเศษที่ดูแลผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

3. แนวปฏิบัติของเจ้าพนักงานทัศนสถานต่อผู้ต้องขัง

3.1 อำนาจหน้าที่ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 อำนาจ หมายถึง สิทธิ เช่น มอบอำนาจความสามารถหรือสิ่งที่สามารถทำหรือบันดาลให้เกิดสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ ส่วนเจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ หมายถึง ผู้มีหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ และเรือนจำ หมายถึง ที่ขังนักโทษ

ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 เรือนจำ หมายความว่า ที่ซึ่งใช้ควบคุม กักขังผู้ต้องขัง กับทั้งสิ่งที่ใช้ต่อเนื่องกันและให้หมายความรวมถึง ที่อื่นใดที่รัฐมนตรีได้กำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าโดยชัดแจ้ง อำนาจของผู้คุม ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ผู้คุมหมายถึง ผู้คอยกำกับดูแล เช่น คุมงาน คุมพล คุมพวก ผู้ป้องกันรักษา เช่น คุมของ ผู้รวมสิ่งที่จะกระจายอยู่ให้เข้าชุดเข้าพวกเป็นระเบียบเดียวกัน เช่น คุมเครื่องจักร นาฬิกาเข้าด้วยกันดังนั้น ผู้คุมจึงเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำหรือทัศนสถานที่ได้รับมอบหมายจากกรมราชทัณฑ์ให้หน้าที่ในการควบคุมดูแลผู้ต้องขังให้เป็นระเบียบ ซึ่งแต่เดิมกรมราชทัณฑ์มีคำสั่งที่ 950/2523 ลงวันที่ 15 กันยายน 2523 แต่งตั้งข้าราชการกรมราชทัณฑ์ให้ทำการในหน้าที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 โดยกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 และข้าราชการพลเรือนวิสามัญที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ตามเรือนจำทัศนสถานต่าง ๆ ทำหน้าที่ผู้คุม ต่อมากรมราชทัณฑ์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ 1 ระดับ 2 ระดับ 3 ระดับ 4 และระดับ 5 ตลอดจนข้าราชการพลเรือนวิสามัญที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ตามเรือนจำและทัศนสถานต่าง ๆ ทำการในหน้าที่ผู้คุม ในปัจจุบันข้าราชการกรมราชทัณฑ์ที่ถือว่าเป็นผู้คุม จึงได้แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับ 1 ถึง ระดับ 5 และข้าราชการพลเรือนวิสามัญที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ตามเรือนจำและทัศนสถานต่าง ๆ เท่านั้น ส่วนผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกรมราชทัณฑ์ไม่ใช่เป็น ผู้คุม ไม่นอกจากผู้คุมสามัญดังกล่าวมาแล้ว ผู้ที่ทำหน้าที่ผู้คุมตามเรือนจำและทัศนสถานต่าง ๆ ยังอาจจะ เป็นเจ้าพนักงานนอกสังกัดกรมราชทัณฑ์ก็ได้

โดยกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ข้อ 22 ได้กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่ต้องใช้เจ้าพนักงานนอกสังกัดกรมราชทัณฑ์ทำการในหน้าที่ผู้คุม ให้ผู้บังคับบัญชาการเรือนจำออกหนังสือแต่งตั้งภายใต้เงื่อนไขและระเบียบของกรมราชทัณฑ์ให้เป็นผู้คุมพิเศษ ผู้คุมพิเศษมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้คุมสามัญ ในทางปฏิบัติ กรมราชทัณฑ์จะแต่งตั้งผู้คุมพิเศษตามนัยกฎกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว เมื่อมีเหตุร้ายหรือการก่อจลาจลขึ้นในเรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ โดยแต่งตั้งข้าราชการตำรวจหรือทหารซึ่งช่วยเหลือในการระงับปราบปรามการก่อเหตุร้ายดังกล่าวให้เป็นผู้คุมพิเศษ เพื่อให้มีอำนาจในการที่จะใช้อาวุธแก่ผู้ต้องขังได้ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 หรือในกรณีที่เรือนจำหรือทัณฑสถานต่าง ๆ ออกไปปรับจ้างก่อสร้างสถานที่ของราชการ โดยใช้แรงงานของผู้ต้องขัง ก็อาจจะแต่งตั้งให้เจ้าพนักงานของหน่วยงานดังกล่าวเป็นผู้คุมพิเศษ เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลผู้ต้องขังดังกล่าว เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังผู้คุมที่เรือนจำและทัณฑสถานดังกล่าวประสบอยู่

นอกจากผู้คุมพิเศษดังได้กล่าวมาแล้ว กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ข้อ 24 ยังได้ระบุไว้ด้วยว่า กิจกรรมของเรือนจำซึ่งต้องการผู้มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ เช่น สมุห์บัญชี อนุศาสนาจารย์ ครูวิชาสามัญ ให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการให้มีขึ้น ผู้ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคก่อน เป็นเจ้าพนักงานเรือนจำ นอกจากนี้หน้าที่ซึ่งต้องใช้ความรู้ ความชำนาญพิเศษดังกล่าวแล้ว ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจกำหนดให้ทำการในหน้าที่พัศดีหรือผู้คุมอีกด้วย เจ้าพนักงานเรือนจำตามข้อนี้ต้องฟังบังคับบัญชาพัศดี เว้นแต่สมุห์บัญชีเรือนจำกลาง ให้ฟังบังคับบัญชาผู้บัญชาเรือนจำหรือสารวัตรเรือนจำ ในกรณีที่มีสารวัตรเรือนจำ นอกจากนี้ กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 (ฉบับที่ 2) ข้อ 1 ซึ่งได้ยกเลิกความในข้อ 58 แห่งกฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 1) ซึ่งได้ระบุไว้ว่า ภายใต้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับการคลัง ผู้บังคับการเรือนจำอาจจ้างผู้ชำนาญการพิเศษโดยเงินทุนหรือเงินรายได้ ให้ทำหน้าที่แนะนำฝึกอบรมผู้ต้องขังในการหาผลประโยชน์ เมื่อมีการจ้างตามวรรคก่อน ถ้าจะให้ผู้รับจ้างมีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังด้วยต้องระบุไว้ในสัญญาและออกหนังสือตามข้อ 22 โดยอนุโลม แต่ถ้าจะทำหน้าที่พัศดี ให้อธิบดีเป็นผู้ออกหนังสือผู้รับจ้างดังกล่าวมาแล้วให้ถือเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำ จึงสรุปได้ว่า อำนาจของผู้คุมหมายถึง สิทธิที่จะดำเนินงานในเรื่องหนึ่งเรื่องใดได้ตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ได้รับแต่งตั้งให้ทำการในหน้าที่ผู้คุมตามคำสั่งกรมราชทัณฑ์ที่ 950/2523 ลงวันที่ 15 กันยายน 2523 ซึ่งได้แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ 1-5 และข้าราชการพลเรือนวิสามัญที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ตามเรือนจำหรือทัณฑสถานต่าง ๆ ทั่วประเทศ ตลอดจนผู้คุมพิเศษ และผู้

ที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมายให้ทำการในหน้าที่ผู้คุมตาม กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ข้อ 22 และ 58 ผู้คุมนับว่าเป็นพนักงานเรือนจำและทัณฑสถานที่ปฏิบัติหน้าที่คลุกคลีใกล้ชิดกับ ผู้ต้องขังมากที่สุด ความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่จึงมีอยู่ค่อนข้างมาก พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 จึงได้ให้อำนาจแก่ผู้คุมเพื่อปกป้องคุ้มครองในการปฏิบัติหน้าที่ไว้ ดังนี้

1) อำนาจในการที่จะสั่งให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขังตามนัยมาตรา 14 (4) แห่ง พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ซึ่งได้ระบุไว้ว่าเมื่อถูกคุมตัวไปนอกเรือนจำ เจ้าพนักงานผู้มี หน้าที่ควบคุมเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องให้ใช้เครื่องพันธนาการ กรณีดังกล่าวได้แก่ การที่ผู้คุม ได้รับมอบหมายให้คุมตัวผู้ต้องขังออกไปนอกเรือนจำ อาจจะเป็นการคุมตัวไปศาลเพื่อพิจารณา คดี การคุมตัวผู้ต้องขังทำจากเรือนจำหนึ่ง ไปอีกเรือนจำหนึ่ง การคุมตัวผู้ต้องขังออกไปทำแผนประทุษ กรรม การคุมตัวผู้ต้องขังที่ได้รับอนุญาตให้ออกไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลนอกเรือนจำ เป็นต้น ในกรณีดังกล่าว ถ้าผู้คุมเห็นว่าควรจะใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขังเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือ ก่อเหตุร้าย ก็มีอำนาจที่จะใช้ได้ สำหรับเครื่องพันธนาการที่จะใช้แก่ผู้ต้องขังนั้น กฎกระทรวง มหาดไทยออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ได้กำหนดว่า ข้อ 25 เครื่องพันธนาการอันพึงใช้แก่ผู้ต้องขังนั้น ได้แก่ ตรวน กุญแจมือ และโซ่ล่าม

ข้อ 26 ตรวนมี 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดที่ 1 วัดผ่าศูนย์กลาง 10 มิลลิเมตร ขนาดที่ 2 วัดผ่า ศูนย์กลาง 12 มิลลิเมตร และขนาดที่ 3 วัดผ่าศูนย์กลาง 17 มิลลิเมตร ลูกโซ่ระหว่างแหวนนั้นไม่ให้ ใช้สั้นกว่า 50 เซนติเมตร และไม่ให้อาวกว่า 75 เซนติเมตร กับมิให้เส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่า 17 มิลลิเมตร ซึ่งโดยปกติให้ใช้ขนาดที่ 1 เว้นแต่เมื่อเห็นจำเป็นหรือได้มีคำพิพากษาให้ลงโทษผู้ต้องขัง นั้นแล้วมีกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป หรือเป็นผู้ต้องขังในคดีอุกฉกรรจ์ จะใช้ขนาดที่ 3 ก็ได้

ข้อ 27 กุญแจมือ ให้ใช้ตามแบบขนาดซึ่งกรมราชทัณฑ์กำหนดไว้ ส่วนโซ่ล่ามให้ใช้ ขนาดที่กำหนดไว้ สำหรับตรวนเมื่อมีเหตุน่าเชื่อว่าผู้ต้องขังจะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายผู้อื่น และเห็นว่าไม่มีทางอื่นจะป้องกันได้ดีกว่า จึงให้ใช้กุญแจมือหรือโซ่ล่ามเพิ่มขึ้นจากตรวจได้

ข้อ 28 ในกรณีที่ต้องนำตัวคนต้องขังหรือคนฝากไปนอกเรือนจำถ้าจำเป็นต้องใช้เครื่อง พันธนาการ ให้ใช้กุญแจมือ เว้นแต่คนต้องขังคดีอุกฉกรรจ์ จำใช้ตรวนก็ได้

ข้อ 29 เครื่องพันธนาการซึ่งกำหนดไว้ในกฎนี้ มิให้ใช้กับผู้ต้องขังอายุเกิน 60 ปี หรือ ผู้ต้องขังหญิง เว้นแต่เป็นคนคร่ำหรือเสี่ยงชีวิต ซึ่งจะต้องป้องกันมิให้ก่ออันตรายหรือเป็น ผู้ต้องขังชายซึ่งดำเนินความในข้อก่อน

ข้อ 30 ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการอย่างอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในกฎนี้ เว้นในแต่ กรณีสที่จำเป็น ผู้บัญชาการเรือนจำอนุญาตให้ใช้เครื่องพันธนาการอย่างอื่นซึ่งเห็นว่าเบากว่าที่

กำหนดไว้ในกฎนี้ก็ได้ ในทางปฏิบัติแล้ว กรมราชทัณฑ์จะใช้แต่เพียงตรวนหรือกุญแจมือเท่านั้น ส่วนโซ่ล่ามมักจะใช้แต่ผู้ต้องขังป่วยที่ออกรักษาตัวที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำ ซึ่งไม่มีห้องควบคุมแยกต่างหากโดยเฉพาะ โดยจะล่ามโซ่ขาไว้กับเตียงนอนและมีผู้คุมไว้คอยควบคุมดูแลอยู่ตลอดเวลา สำหรับตรวน กรมราชทัณฑ์กำลังจะใช้แบบใหม่ซึ่งมีขนาดแกร่งกว่าเดิม และแลดูไม่น่าเกลียด มีความมั่นคงแข็งแรงเป็นเหล็กไร้สนิม (Stainless Steel) เริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2537

2) อำนาจในการที่จะใช้อาวุธปืนหรือตะบองแก่ผู้ต้องขังตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ซึ่งได้ระบุไว้ว่า เจ้าพนักงานเรือนจำอาจใช้อาวุธ นอกจากอาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังได้ ดังนี้

(1) เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องขังกำลังหลบหนี หรือพยายามจะหลบหนีและไม่มีทางจะป้องกันอย่างอื่น นอกจากใช้อาวุธ

(2) เมื่อผู้ต้องขังหลายคนก่อการวุ่นวายหรือพยายามใช้กำลังเปิด ทำลายประตูรั้วหรือกำแพงเรือนจำ

(3) เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องขังจะใช้กำลังทำร้ายเจ้าพนักงานหรือผู้อื่น

สำหรับอาวุธที่เจ้าพนักงานเรือนจำจะพึงใช้นั้น ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 (ฉบับที่ 4) ดังนี้

ข้อ 1 อาวุธที่เจ้าพนักงานเรือนจำจะพึงถือใช้ในการปฏิบัติหน้าที่มี 3 ชนิด ได้แก่ ปืนพก ปืนยาว และไม้ตะบองขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2.50 เซนติเมตร ยาว 50 เซนติเมตร

ข้อ 2 ให้เจ้าพนักงานเรือนจำถืออาวุธ 1 ประกอบด้วยปืนพก เจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่พันตรีขึ้นไปหรือรักษาการแทน ถือประจำตัวในเวลาปฏิบัติหน้าที่ราชการ สำหรับเจ้าพนักงานเรือนจำตำแหน่งต่ำกว่าพันตรีลงมา จะถือได้แต่เฉพาะเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษ หรือกรณีฉุกเฉินเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 17 ปืนยาว เจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งกระทำหน้าที่เป็นผู้คุมถือในเวลาทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังภายนอกเรือนจำหรือในเวลาอยู่ยามรักษาการณ์หรือกรณีฉุกเฉินเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 17 ไม้ตะบองเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งกระทำหน้าที่เป็นผู้คุม ถือในเวลาทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังหรือในเวลาอยู่ยามรักษาการณ์

ข้อ 3 การถืออาวุธนั้น ปืนพก ให้ใส่ซองสะพายหรือร้อยติดกับเข็มขัดข้างขวา ปืนยาว ให้สะพายแบกหรือถือ แล้วแต่ความเหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ และไม้ตะบองให้ถือหรือใส่ซองร้อยติดกับเข็มขัดข้างซ้าย การใช้อาวุธของผู้คุมในกรณีนี้ เป็นการใช้ตะบองเข้าระงับเหตุ เมื่อเข้าหลักเกณฑ์หรือองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่งที่กฎหมายกำหนดไว้รวม 3 ข้อดังนี้

(1) ต้องเป็นกรณีที่ผู้ต้องขังกำลังหลบหนี เช่น วิ่งหนีไปต่อหน้าต่อตาหรือพยายามจะหลบหนี เช่น พยายามปีนกำแพงเรือนจำหลบหนี และไม่มีทางที่จะป้องกันมิให้ผู้ต้องขัง

หลบหนีด้วยประการอื่นได้ นอกจากนี้ใช้ตะบอง แต่ถ้ายังมีทางที่จะป้องกันมิให้ผู้ต้องขังหลบหนีโดยวิธีอื่นได้ ก็ยังใช้ตะบองไม่ได้

(2) จะต้องเป็นกรณีที่ผู้ต้องขังหลายคนก่อการวุ่นวาย เช่น ก่อการจลาจลหรือก่อการ สไตร์ค ไม่ยอมรับประทานอาหาร ไม่ยอมขึ้นเรือนนอน หรือไม่ยอมเข้าโรงงาน ฯลฯ หรือพยายามใช้กำลังเปิดหรือทำลายประตูรั้ว หรือกำแพงเรือนจำ เช่น ร่วมกันใช้เท้าถีบประตูเรือนจำ หรือใช้ก้อนปอนด์ทุบกำแพงเรือนจำ เพื่อจะหลบหนี แต่จะต้องมีผู้ต้องขังร่วมกันก่อการตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ถ้าทำเพียงคนเดียวก็ยังใช้ตะบองแก่ผู้ต้องขังดังกล่าวไม่ได้เช่นกัน

(3) จะต้องเป็นกรณีที่ผู้ต้องขังจะใช้กำลังทำร้ายเจ้าพนักงาน หรือผู้อื่น เช่น เจอหมัดชก หรือเจอมัดจะแทงผู้ต้องขังด้วยกันเองเจ้าพนักงาน

การใช้ตะบองเข้าระงับเหตุของผู้คุมตามมาตรา 16 นี้ จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายได้กำหนดไว้โดยเคร่งครัด มิฉะนั้นจะต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญาในผลแห่งการกระทำของตน

3) อำนาจที่จะใช้อาวุธแก่ผู้ต้องขังตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ซึ่งได้ระบุไว้เจ้าพนักงานเรือนจำอาจใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังได้ ดังนี้

(1) ผู้ต้องขังไม่ยอมวางอาวุธ เมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้วาง
 (2) ผู้ต้องขังกำลังหลบหนี ไม่ยอมหยุดในเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้หยุด และไม่มีทางอื่นจะจับกุมได้

(3) ผู้ต้องขังตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ก่อการวุ่นวายหรือพยายามใช้กำลังเปิดหรือทำลายประตูรั้ว หรือกำแพงเรือนจำ หรือใช้กำลังทำร้ายเจ้าพนักงาน หรือผู้อื่นและไม่ยอมหยุดในเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้หยุด ถ้าเจ้าพนักงานเรือนจำผู้มีอำนาจเหนือตนอยู่ในขณะนั้นด้วย การใช้อาวุธปืนได้ต่อเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้หยุด

การใช้อาวุธของผู้คุมในกรณีนี้เป็นการใช้อาวุธปืนพกและปืนยาวเข้าระงับเหตุ เมื่อเข้าหลักเกณฑ์หรือองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่งที่กฎหมายกำหนดไว้รวม 3 ข้อดังนี้

1) จะต้องเป็นกรณีที่ผู้ต้องขังถือหรือพกอาวุธอยู่ และไม่ยอมวางอาวุธดังกล่าว เมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้วาง ถ้าเป็นกรณีที่ผู้ต้องขังไม่มีอาวุธ หรือมีแต่ได้วางอาวุธตามคำสั่งของเจ้าพนักงานแล้ว ก็ไม่อาจที่จะใช้อาวุธปืนระงับเหตุได้

2) จะต้องเป็นกรณีที่ผู้ต้องขัง กำลังหลบหนี เช่น กำลังปีนกำแพงเรือนจำหลบหนี หรือกำลังหลบหนี ขณะควบคุมตัวไปศาลหรือย้ายเรือนจำและไม่ยอมหยุดในเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้หยุด แต่ถ้าผู้ต้องขังมิได้หลบหนี หรือกำลังหลบหนี แต่ได้เลิกการหลบหนี เมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้หยุดก็ไม่อาจใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังดังกล่าวได้ นอกจากนี้แม้ว่าผู้ต้องขังกำลังหลบหนีและไม่หยุด

ในเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้หยุดก็ตาม แต่ถ้ายังมีทางอื่นที่จะกุมตัวผู้ต้องขังดังกล่าวได้ ก็ยังใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังดังกล่าวไม่ได้เช่นกัน เช่น ในกรณีที่คุณยังสามารถวิ่งกวาดจับผู้ต้องขังดังกล่าวได้ทัน

3) จะต้องเป็นกรณีที่คุณต้องขังตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ก่อการวุ่นวายหรือพยายามใช้กำลังกาย ทำร้ายเจ้าพนักงานหรือผู้อื่น และไม่ยอมหยุด ในเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้หยุดด้วย ถ้าเป็นกรณีที่ผู้ต้องขังก่อเหตุดังกล่าวเพียงคนเดียว หรือเพียง 2 คน ก็ยังไม่อาจใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังดังกล่าวได้ และแม้ว่าผู้ต้องขังตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปได้ก่อเหตุดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้หยุดผู้ต้องขังดังกล่าวก็เชื่อฟังคำสั่งแต่โดยดี ในกรณีเช่นนี้ คุณจะใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังดังกล่าวไม่ได้เช่นกันแม้ว่าการกระทำของผู้ต้องขังจะเข้าองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่ง ที่คุณจะใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังดังกล่าวได้ก็ตาม แต่ถ้าในขณะที่เกิดเหตุมีเจ้าพนักงานเรือนจำผู้มีอำนาจเหนือคุณอยู่ ณ ที่นั้นด้วย เช่น พศติหรือผู้บังคับบัญชาการเรือนจำอยู่ด้วย ก็ยังใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังดังกล่าวไม่ได้ จะต้องขอรับคำสั่งหรือขออนุญาตจากบุคคลดังกล่าวก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จึงจะใช้อาวุธปืนได้ แต่บุคคลดังกล่าวไม่อนุญาต คุณก็จะใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังที่ก่อเหตุดังกล่าวไม่ได้เช่นกัน จะเห็นได้ว่าการใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังกฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์รายละเอียดไว้อย่างรอบคอบ และมีอาจใช้ได้โดยง่าย เนื่องจากอาวุธปืนก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงและมีอันตรายถึงชีวิต ถ้าไม่กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ไว้อย่างรอบคอบแล้ว อาจจะมีการนำไปใช้ในทางที่ไม่ชอบ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตัวผู้ต้องขังได้

4) อำนาจปล่อยตัวผู้ต้องขังไปจากเรือนจำเป็นการชั่วคราวได้ ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน อันอาจจะเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องขัง ตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ซึ่งได้ระบุไว้ว่า ในกรณีฉุกเฉินอันอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องขัง ถ้าเจ้าพนักงานเรือนจำไม่สามารถย้ายผู้ต้องขังไปควบคุมไว้ ณ ที่อื่นใดได้ทันทั่วที่จะปล่อยตัวผู้ต้องขังไปชั่วคราวก็ได้ แต่ผู้ต้องขังที่ถูกปล่อยไปนั้นต้องกลับมาเรือนจำหรือรายงานตนยังสถานีตำรวจหรือที่ว่าการอำเภอ ภายในกำหนด 24 ชั่วโมง นับตั้งแต่เวลาปล่อยไปและปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่นั้น ๆ ถ้าผู้ต้องขังที่ปล่อยไปละเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือว่ามีความผิดฐานหลบหนีการควบคุม เว้นแต่จะมีข้อแก้ตัวอันควร การที่กฎหมายเปิดช่องให้มีการปล่อยตัวผู้ต้องขังไปได้ชั่วคราวในกรณีฉุกเฉินที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องขัง เช่น เกิดเพลิงไหม้เรือนจำอย่างรุนแรง และไม่มีที่ท่าว่าจะสลบลงได้ หรือในภาวะสงครามที่เรือนจำถูกฝ่ายข้าศึกทิ้งระเบิดจนมีผู้บาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก และยังมีที่ท่าว่าจะสลบลงได้ ก็เพื่อเห็นแก่หลักมนุษยธรรม ไม่ปล่อยให้ผู้ต้องขังต้องบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก และยังมีที่ท่าว่าจะสลบลงได้ ก็เพื่อเห็นแก่ในส่วน of เจ้าพนักงานเรือนจำเองก็ได้ตระหนักดีว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมายจนถึงขั้นที่ศาลได้มีคำพิพากษาให้ลงโทษนั้นต้องใช้เวลา

ร่างกายแรงใจตลอดจนเงินงบประมาณไปเป็นจำนวนมาก การที่จะปล่อยผู้กระทำความผิดดังกล่าวไปง่าย ๆ ย่อมจะไม่เป็นการสมควร เนื่องจากบุคคลดังกล่าวย่อมมีอัตราความเสี่ยงในเรื่องการหลบหนีค่อนข้างสูงมาก โดยเฉพาะผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์ ฉะนั้นจะมีกฎหมายให้อำนาจไว้ก็ตาม เจ้าพนักงานเรือนจำก็จะไม่ปล่อยผู้ต้องขังดังกล่าว ถ้าเห็นว่ายังมีทางอื่นที่จะช่วยชีวิตไว้ได้ เช่น ย้ายไปคุมขังที่เรือนจำอื่นที่มีความปลอดภัยกว่า เจ้าพนักงานเรือนจำใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจปล่อยผู้ต้องขังไปชั่วคราว ในกรณีนี้ก็ต้องเมื่อพิจารณาเห็นว่าไม่มีทางเลือกอย่างอื่นแล้วเท่านั้น และเมื่อเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องปล่อยผู้ต้องขังดังกล่าวไป ก็จะต้องเลือกปล่อยผู้ต้องขังที่กระทำความผิดในคดีเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปก่อน ส่วนผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์จะต้องคุมขังไว้จนกว่าจะถึงวินาทีสุดท้าย จึงจะตัดสินใจปล่อยตัวไปเพื่อมิให้ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา

5) อำนาจการที่จะใช้อาวุธแก่ผู้ต้องขังที่หลบหนีภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาที่หนีตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ซึ่งได้ระบุไว้ว่าในการจับกุมผู้หลบหนีภายใน 24 ชั่วโมง นับตั้งแต่เวลาที่หนีไป เจ้าพนักงานเรือนจำอาจใช้อำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 15-17 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 โดยอนุโลมเมื่อสิ้นกำหนดเวลานี้จะใช้อำนาจเช่นว่านั้นต่อไปไม่ได้ แต่ตั้งนี้ไม่เป็นการตัดอำนาจของเจ้าพนักงานเรือนจำในการที่จะจัดการจับกุมผู้หลบหนีโดยประการอื่น การใช้อำนาจผู้คุมในกรณีนี้ ได้แก่ การใช้อาวุธ ตะบอง หรือปืน เข้าจัดการกับผู้ต้องขังที่แหกเรือนจำหลบหนีได้ภายใน 24 ชั่วโมง นับตั้งแต่เวลาที่หลบหนีไป เมื่อเข้าหลักเกณฑ์ที่จะใช้อาวุธดังกล่าวได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16-17 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ 2479 ดังที่กล่าวไว้ แต่ถ้าเกินกำหนดเวลา 24 ชั่วโมงแล้วจะใช้อาวุธตะบองหรือปืน เข้าจับกุมผู้ต้องขังที่หลบหนีดังกล่าวต่อไปมิได้ เว้นแต่จะเข้าข่ายการป้องกันตัวโดยชอบตามประมวลกฎหมายอาญา หรือใช้วิธีจับกุมอย่างอื่นให้ใช้ปืนและตะบองได้

6) อำนาจในการสั่งให้นักโทษเด็ดขาดทำงานตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ซึ่งได้ระบุไว้ว่า นักโทษเด็ดขาดทำงานตามคำสั่งของเจ้าพนักงานเรือนจำ

7) อำนาจในการสั่งให้คนต้องขัง คนฝาก และคนจ้องขังในระหว่างอุทธรณ์ ฎีกาทำงานหรืออนุญาตให้ผู้ต้องขังที่สมัครใจทำงานอย่างอื่นตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ที่ระบุว่า คนต้องขังและคนฝากต้องทำงานที่เกี่ยวกับความสะอาดหรืออนามัยหรือการสุขาภิบาลในสวนใดส่วนหนึ่งแห่งเรือนจำ คนต้องขังในระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกาต้องทำงานเพื่อบำรุงรักษาเรือนจำได้ดีขึ้น ผู้ต้องขังคนใดสมัครเข้าทำงานอย่างอื่นก็อาจอนุญาตให้ทำได้

8) อำนาจในการที่จะเข้าไปประงับเหตุในกรณีฉุกเฉินในเขตควบคุมกักขังผู้ต้องขังหญิงตามที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 247 ข้อ 34

สรุป อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานในการควบคุมผู้ต้องขังขณะอยู่ในทัณฑสถานฯ โดยเฉพาะทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ในการปฏิบัติภารกิจต่อผู้ต้องขัง ซึ่งมีหลักเกณฑ์ ขอบบังคับกฎกระทรวง และกฎหมายระบุไว้อย่างชัดเจน เจ้าพนักงานจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ระมัดระวัง และดำเนินตามอย่างเคร่งครัดต่อกรอบที่กำหนดไว้นั้น แม้จะมีความเสี่ยงต่ออันตราย และเสี่ยงต่อการละเว้นไม่ปฏิบัติหน้าที่ หรือกาปฏิบัติหน้าที่ด้วยการกระทำเกินกว่าเหตุ เหล่านี้ล้วน มีผลต่อความกดดันและความกังวลเจ้าพนักงานภาครัฐในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยเช่นกัน

แม้ว่าการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานภาครัฐจะได้รับความกดดันหรือกังวลใจต่อกรอบ การปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดไว้นั้น ในเดียวกันหลักทัณฑวิทยาได้กำหนดภารกิจของผู้คุม ไว้ 3 ด้าน (ประเสริฐ เมฆมณี. 2523 : 17) คือ

- 1) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย
  - (1) เจ้าพนักงานไม่พุดข่มขู่ผู้ต้องขัง
  - (2) เจ้าพนักงานมีศิลปะในการพูด
  - (3) เจ้าพนักงานมีมารยาทดีงาม
  - (4) เจ้าพนักงานเป็นผู้ฟังที่ดี
  - (5) เจ้าพนักงานพูดจาสุภาพ
  - (6) เจ้าพนักงานรับฟังความคิดเห็นของผู้ต้องขัง
  - (7) เจ้าพนักงานมีความเมตตาปราณี
  - (8) เจ้าพนักงานให้เกียรติผู้ต้องขัง
  - (9) เจ้าพนักงานมีน้ำใจ
  - (10) เจ้าพนักงานไม่ยกตนข่มท่าน
  - (11) เจ้าพนักงานไม่เห็นแก่ตัว
  - (12) เจ้าพนักงานแสดงอำนาจ
  - (13) เจ้าพนักงานปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม
  - (14) เจ้าพนักงานมีความสดชื่นแจ่มใส
  - (15) เจ้าพนักงานมีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือศรัทธา
- 2) ด้านบริการ ประกอบด้วย
  - (1) เจ้าพนักงานเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
  - (2) เจ้าพนักงานอำนวยความสะดวก
  - (3) เจ้าพนักงานเต็มใจในการให้บริการ
  - (4) เจ้าพนักงานเป็นที่บำบัดทุกข์ของผู้ต้องขัง

- (5) เจ้าพนักงานบริการนอกเวลาราชการ
- (6) เจ้าพนักงานบริหารโดยไม่หวังผลตอบแทน
- (7) เจ้าพนักงานมีวิจรรย์ญาณ
- (8) เจ้าพนักงานทำงานอย่างตรงไปตรงมา
- (9) เจ้าพนักงานมักเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ
- (10) เจ้าพนักงานไม่ให้ความร่วมมือกับผู้ต้องขังตามสิทธิของผู้ต้องขัง
- (11) เจ้าพนักงานบริการด้วยความรวดเร็ว
- (12) เจ้าพนักงานสร้างความเข้าใจแก่ผู้ต้องขังเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติงานในชั้นตอนต่าง ๆ

3) ด้านความยุติธรรม ประกอบด้วย

- (1) เจ้าพนักงานให้ความเสมอภาคแก่ผู้ต้องขัง
- (2) เจ้าพนักงานไม่มีอคติต่อผู้ต้องขัง
- (3) เจ้าพนักงานใช้อำนาจอย่างเป็นธรรม
- (4) เจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เห็นแก่พวกพ้อง
- (5) เจ้าพนักงานยึดมั่นในคติที่ว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”
- (6) เจ้าพนักงานมีความยุติธรรม
- (7) เจ้าพนักงานไม่เข้าข้างคนผิด
- (8) เจ้าพนักงานปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน
- (9) เจ้าพนักงานลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยอย่างเหมาะสมกับความผิด

เจ้าพนักงานเรือนจำ โดยทั่วไปมีความเสี่ยงต่ออันตราย และเสี่ยงต่อการละเว้นไม่ปฏิบัติหน้าที่ หรือการปฏิบัติหน้าที่ด้วยการกระทำเกินกว่าเหตุ กรณีผู้ต้องขังก่อเหตุไม่พึงประสงค์ ใดๆก็ตามเจ้าพนักงานในฐานะข้าราชการก็ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างดีเช่นเดียวกับบุคลากรองค์กรอื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ มีมนุษยสัมพันธ์ ให้บริการ และมีความยุติธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ อาจทำให้ผู้ต้องขังปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลับตัวเป็นคนดี และพึงพอใจต่อเจ้าพนักงานได้เช่นกัน

3.2 ด้านการฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรม

ในการอบรมสั่งสอนและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ต้องขังของเรือนจำเป็นหน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่เรือนจำทุกคนที่จะต้องทำความเข้าใจสภาพสังคมของผู้ต้องขัง ตลอดจนวัฒนธรรม และค่านิยม เพื่อให้การดำเนินการฝึกอบรม และแก้ไขผู้ต้องขัง ซึ่งจะสามารถสนองตอบความต้องการที่แท้จริง และเหมาะสมกับผู้ต้องขังได้ และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนในการแก้ไขให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขัง ในเรื่องนี้ นันทิ จิตสว่าง (2548: 101) ได้สรุป

วัตถุประสงค์ของงานเรือนจำไว้ว่า เป็นงานป้องกันสังคมโดยการควบคุมผู้ต้องขังไว้ตามคำพิพากษาของศาล และเมื่ออยู่ในเรือนจำก็จะไม่ปล่อยให้ผู้ต้องขังอยู่ว่างโดยเด็ดขาด ต้องมีการอบรมและการแก้ไขพฤติกรรมนิสัยให้มีสภาพร่างกายและจิตใจดีขึ้น ในการอบรมนั้นเรือนจำได้จัดให้มีการฝึกวิชาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้ต้องขัง และตามที่ตลาดแรงงานต้องการอีกด้วย อย่างไรก็ตามความสำเร็จของการอบรมแก้ไขมิได้ขึ้นอยู่กับการดำเนินงานของเรือนจำแต่เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้นแต่ยังขึ้นกับตัวผู้ต้องขังด้วย เพราะสังคมผู้ต้องขังไม่เหมือนกับสังคมภายนอก วัฒนธรรม และค่านิยมของสังคม ผู้ต้องขังจะมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของผู้ต้องขังในเรือนจำ

สุดสวน สุธีสร (2545: 155) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดและการบำบัดผู้กระทำผิด พัฒนามาจากสำนักปฏิฐานนิยมที่เชื่อเรื่องงานกำหนด หมายถึง การกระทำผิดเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ กดดัน ทำให้กระทำผิดไม่มีทางเลือกจึงทำผิด การแก้ไขฟื้นฟูและการบำบัดจะพิจารณาจากสาเหตุที่ทำให้เกิดกระบวนการผิดเป็นศูนย์กลาง (Offender-center) ระยะเวลาการจำคุกขึ้นอยู่กับปรับตัวของผู้กระทำผิดเป็นการยึดหยุ่นผู้กระทำที่เข้ามาคน ถ้าสำนึกผิดและมีพฤติกรรมดีตามที่สังคมปรารถนาและมีแนวโน้มว่าจะจะไม่กระทำผิดซ้ำอีก (Recidivist) อาจได้รับการปล่อยตัวก่อนผู้กระทำผิดหลักทรัพย์ ซ้ำซากได้

การแก้ไขฟื้นฟูและบำบัดมีแนวคิดเรื่องการให้โอกาส คนที่ทำผิดได้กลับตัว ปรับปรุงตัว ไม่ถลำตัวไปมากกว่าที่เป็นอยู่ จึงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการขัดเกลาทางสังคม ในทางที่เหมาะสม การให้การศึกษา การอบรมทางศาสนา การสันทนการและการรักษาทางการแพทย์ รวมถึงการรักษาทางจิตวิทยา การบริการทางสังคมสงเคราะห์การแก้ไขฟื้นฟู ถ้าปฏิบัติได้จริงมีคุณภาพจริง ผู้กระทำผิดจะสามารถกลับตัวเป็นคนที่ดีของสังคมได้ จุดอ่อนของการแก้ไข ฟื้นฟูและบำบัดคือ เรือนจำไม่อาจเสนอการบริการต่าง ๆ ได้เต็มพิกัด เหมือนที่ผู้กระทำผิดต้องการได้ทุกเรือนจำ แต่อย่างไรก็ตามกรมราชทัณฑ์ได้พยายามอย่างเต็มที่ที่จะจัดสรรทรัพยากรเท่าที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะทำได้ บางครั้งการจัดทำโครงการขาดความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติจริง เช่น โครงการบำบัดฟื้นฟู ซึ่งต้องการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะมาทำหน้าที่บำบัดฟื้นฟู ดังนั้น การปฏิบัติงานด้านการแก้ไขฟื้นฟู และการบำบัดผู้กระทำผิด โดยเฉพาะพยายามเน้นการขัดเกลาทางสังคม เพื่อปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพของผู้กระทำผิดที่สับสนวุ่นวายไม่ว่าจะเป็นส่วนตัว หรือสังคม ให้กลับมาเป็นคนที่ดีของสังคม กระบวนการแก้ไขฟื้นฟู และบำบัด มุ่งสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมากกว่าการที่ควบคุมพฤติกรรมชั่วครวเท่านั้น

กระบวนการในการแก้ไข ฟื้นฟู และบำบัด ผู้กระทำผิด เริ่มตั้งแต่ตัวผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องขังเข้ามาในกำแพงเรือนจำ ประกอบด้วย 4 กระบวนการคือ 1) การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง 2) การอบรมทางศาสนา 3) การให้การศึกษาวิชาชีพ และ 4) การให้คำปรึกษา

การอบรมแก้ไขผู้ต้องขัง มีลักษณะที่สำคัญ 2 ลักษณะคือ (นันทิ จิตสว่าง 2541: 78-85)

1) การเสริมทักษะในด้านอาชีพ การศึกษา และการอบรมทางศีลธรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมหลักในการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังที่ปฏิบัติอยู่ในเรือนจำ

2) การปรับบุคลิกภาพให้สามารถมีภูมิต้านทานต่อสิ่งชั่วร้ายในการกระทำผิดและการปรุงแต่งจิตใจที่ดีงาม ไม่คิดที่จะกระทำผิดอีก ซึ่งจะต้องอาศัยเทคนิคหลายทาง เช่น การใช้กระบวนการกลุ่ม การใช้ความสัมพันธ์กับครอบครัว และการใช้วิธีการสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

ในงานราชทัณฑ์มีการนำ “กลุ่ม” มาใช้เป็นเครื่องมือในการบำบัดแก้ไขผู้กระทำผิด ซึ่งเป็นผลมาจากอิทธิพลของปรัชญาในการปฏิบัติต่อผู้กระทำแบบปฏิฐานนิยม เน้นในเรื่องการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้กระทำผิด พยายามเปลี่ยนเรือนจำหรือทัณฑสถานให้เป็นสถานพยาบาลเรือนจำ และถือว่าผู้กระทำผิดเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านจิตใจหรือบุคลิกภาพจะต้องได้รับการพัฒนาแก้ไข แบ่งประเภทของกลุ่มที่นำมาใช้ในการแก้ไขผู้กระทำผิด ดังนี้

- 1) การให้คำปรึกษา (Group counseling)
- 2) กลุ่มแนะแนว (Group Guidance)
- 3) จิตบำบัดแบบกลุ่ม (Group Psychotherapy)
- 4) กลุ่มบำบัด (Group Therapy)

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือ มุ่งแก้ปัญหาของสมาชิกแต่ละคน โดยอาศัยความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่มีบรรยากาศอบอุ่น มีการยอมรับ มีความไว้วางใจและความเข้าใจซึ่งกันและกัน อันจะทำให้สมาชิกได้พูดถึงตนเองและปัญหาของตนเองออกมาโดยมีเพื่อนสมาชิกช่วยให้กำลังใจและสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดการกับปัญหาของเรา

กลุ่มแนะแนว หรือกลุ่มเพื่อการศึกษา การจัดกลุ่มแนะแนวในงานราชทัณฑ์ เพื่อให้การศึกษาอบรมหรือให้ข้อมูลต่อผู้ต้องขัง หรือเด็กและเยาวชนที่ทำผิดให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่ทัณฑสถานหรือสถานกักกันและอบรมต้องการ โดยปกติจะใช้แบบกลุ่มแนะแนวเพื่อการแนะนำให้ผู้ต้องขังหรือเด็กและเยาวชนทราบถึงระเบียบ ข้อบังคับของทัณฑสถานหรือสถานกักกันและอบรม รวมตลอดถึงการปรับตัวและการใช้ชีวิตภายในทัณฑสถานหรือสถานกักกันและอบรม โดยเฉพาะในช่วงปฐมนิเทศ เมื่อใช้ในการอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพ การอบรมทางศีลธรรมและการอบรมทางสังคมอื่น ๆ วิธีการ เช่น การบรรยาย อภิปราย การเล่นเกม หรือสนทนา การกลุ่มย่อย

กลุ่มบำบัดมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิกทั้งกลุ่มมากกว่าจะเป็นการแก้ปัญหของสมาชิกแต่ละคน ทั้งนี้โดยอาศัยกระบวนการในการขัดเกลาทางสังคมของกลุ่ม เนื่องจากมีความเชื่อที่ว่า เมื่ออาชญากรเกิดจากการเรียนรู้ และการคบหาสมาคมกับอาชญากรด้วยกัน และมีการพัฒนาวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มขึ้นมา การแก้ไขจึงอาจทำได้โดยการนำเอาอาชญากรดังกล่าวไปเข้ากลุ่มของคนดี เพื่อให้คบหาสมาคมและรับเอาวัฒนธรรมย่อยในทางที่ดีของกลุ่ม ประเภทของกลุ่มถูกนำมาใช้แพร่หลายในราชทัณฑ์ คือ กลุ่มปฏิสัมพันธ์ตามแนวแนะ (Guided Group Interaction) (1952: 23) กล่าวว่า กลุ่มลักษณะนี้จะเป็นการจัดให้กลุ่มได้อภิปรายอย่างอิสระ และเป็นกันเอง มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการแก้ไขผู้กระทำผิดให้ยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม โดยการแสวงหาความพอใจส่วนบุคคลจะมาจากการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมมากกว่าจะมาจะละเมิดกฎเกณฑ์

จารูวรรณ รังสิมันตุชาติ (2544: 68-70) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดว่าเป็นแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม (Positive School) ซึ่งเชื่อในเรื่องเกี่ยวกับเจตจำนงกำหนด (Determinism) กล่าวคือ การกระทำของมนุษย์ถูกกำหนดจากปัจจัยต่าง ๆ มนุษย์ไม่สามารถเลือกกระทำได้อย่างอิสระ ใช้เหตุผลในการเลือก แต่มนุษย์ถูกกดดันหล่อหลอมจากสิ่งแวดล้อมและปัจจัยต่าง ๆ จนมีบุคลิกภาพที่บกพร่องและหันไปสู่การกระทำผิด ได้แก่ ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางชีวภาพ และปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม ปัจจัยเหล่านี้อยู่นอกเหนือการควบคุมของมนุษย์ ดังนั้น การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด จึงเน้นการศึกษาผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคลหรือการจำแนกลักษณะเพื่อหาสาเหตุการกระทำผิดและแนวทางแก้ไข (นันทิ จิตสว่าง 2548: 29) หรือดังที่ ศาสตราจารย์ เรมย์มอนด์ ซาไลล์เลส (Raymond Saleilles) เรียกว่า “การลงโทษผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคล” (Individualization of Punishment) ซึ่งหมายถึงการใช้มาตรการลงโทษที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้กระทำผิดเพื่อมุ่งประโยชน์ในการส่งเสริมให้ผู้กระทำผิดกลับความประพฤติเป็นพลเมืองดีโดยภาพหลังการพ้นโทษไปแล้วเป็นสำคัญ (ประเสริฐ เมฆมณี 2523: 38)

มานิต ศรีพิบูลพาทย (2543: 5-6) ได้กล่าวถึงรูปแบบฟื้นฟูบูรณาการของผู้ต้องขัง (Reintegration Model) ว่าเป็นการพัฒนาแบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้ต้องขังตระหนักและสำนึกในความผิดโดยตนเอง (Internalization of Norm) และมุ่งพัฒนาทัศนคติค่านิยมของผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับปทัสถานความประพฤติอันเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมส่วนรวม โดยอาศัยกระบวนการปฏิบัติที่สำคัญ 2 ประการ คือ

- 1) การพัฒนาการศึกษาวิชาสามัญ ศิลปกรรมจรรยา และฝึกออาชีพของผู้ต้องขัง ให้มีนิสัยรักทำงาน และตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม กอปรด้วยการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานเรือนจำทัณฑสถาน ให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปรับปรุงแต่ง

จิตใจผู้ต้องขัง รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาสภาพอันดีระหว่างเจ้าพนักงานกับผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขัง บังเกิดความกระตือรือร้นที่จะปรับปรุงพฤติกรรมในทางที่เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ต้องขังได้ ตระหนักในคุณค่าหรือศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ตลอดจนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในลักษณะที่แตกต่าง กับการดำเนินชีวิตภายนอกน้อยที่สุด

2) การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยไม่ใช้เรือนจำและทัณฑสถาน (Non-Intuitional Treatment of Prisoners) เป็นแบบปฏิบัติต่อผู้ต้องขังภายนอกเรือนจำ เช่น การพักการลงโทษ (Parole) การใช้ปัจจัยชุมชนต่าง ๆ ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Community-based Corrections) รวมทั้งการขอ ความร่วมมือจากประชาชน และสถาบันทางสังคมในการสงเคราะห์ผู้ต้องขัง ให้สามารถฟื้นฟูภาวะการณ ์เป็นพลเมืองดีได้เร็วยิ่งขึ้น กระบวนการเหล่านี้นับเป็นวิธีการราชทัณฑ์ที่สอดคล้องสมานฉันท์กับ แนวทางที่กำหนดไว้ในข้อ 61 แห่งข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังกับข้อเสนอแนะ ในเรื่องเกี่ยวกับสหประชาชาติ ซึ่งได้บัญญัติว่า การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ควรเน้นให้เห็นว่า ไม่เป็น การกีดกันผู้ต้องขังให้ออกห่างจากสังคม แต่ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ฉะนั้น พึงขอให้องค์กร สังคมอื่น ๆ สนับสนุนช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ จึงควรจะมีนักสงเคราะห์ปฏิบัติหน้าที่ประจำ เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ต้องขังกับครอบครัวและกับองค์กรสังคม อื่น ๆ การสงเคราะห์ช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขัง ควรดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน และสอดคล้องกับหลัก แห่งกฎหมาย และคำพิพากษาของศาล เพื่อรักษาไว้ซึ่งสิทธิอันพึงได้เสียทางแพ่ง สิทธิในการ ประกันสังคม และผลประโยชน์ทางสังคมอย่างอื่นของผู้ต้องขัง

กล่าวโดยสรุปการฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังสามารถทำได้ใน 3 แนวทาง หลัก ๆ ได้แก่ วิธีทางศีลธรรม วิธีทางการศึกษาและวิธีการฝึกอาชีพซึ่งเป็นไปตามหลักสากล

3.3 ด้านการให้การศึกษและการฝึกอบรม

กิจการราชทัณฑ์นั้นมิใช่แต่เพียงดำเนินการลงโทษผู้ต้องขังตามคำพิพากษาของ ศาลเท่านั้น ยังจะต้องทำการปรับปรุง แก้ไข พัฒนา การให้การศึกษาด้านต่าง ๆ และการฝึกอบรม วิชาชีพให้ผู้ต้องขังเหล่านั้นมีวิชาความรู้ และวิชาชีพติดตัวเมื่อพ้นโทษออกไปแล้วสามารถ ประกอบอาชีพที่สุจริตเลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้ไม่เป็นภาระของสังคมอีกต่อไป

ดังนั้น มาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดในเรือนจำจึงมีรูปแบบ และวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อใช้ในการแก้ไขและฟื้นฟูพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขัง ได้แก่ การให้การศึกษ การฝึก อบรมวิชาชีพ การอบรมทางด้านศีลธรรมแก่ผู้ต้องขัง การจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เป็นต้น

กรมราชทัณฑ์ (2542: 91) ได้กำหนดให้เรือนจำจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาชีพ ระยะสั้น ตามหลักสูตรสำนักบริหารงานการศึกษาภายนอกโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการกรรม

อาชีพศึกษากระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรวิชาชีพที่ได้รับจากการสนับสนุนจากภาคเอกชนโดยสถานประกอบการต่าง ๆ ซึ่งนอกจากการฝึกวิชาชีพดังกล่าวข้างต้นแล้ว เรือนจำยังไม่ได้จัดให้มีการฝึกวิชาชีพตามความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้ต้องขัง รวมทั้งการนำผู้ต้องขังออกไปฝึกวิชาชีพภายนอกเรือนจำในลักษณะการทำงานสาธารณะอีกด้วย

นัทธี จิตสว่าง (2548: 78) ได้กล่าวถึงการอบรมแก้ไขและพัฒนาผู้ต้องขังว่าเป็นกิจกรรมที่มุ่งทำให้ผู้ต้องขังสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้โดยกระทำผิดซ้ำขึ้นอีก โดยการแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพที่เสียไปของผู้ต้องขังให้สามารถเข้ากับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของสังคมได้เมื่อพ้นโทษแล้ว โดยการฝึกอบรมวิชาชีพ การให้การศึกษา และการอบรมศีลธรรม ซึ่งการอบรมแก้ไขที่สำคัญมี 2 ลักษณะ คือ

1) การเสริมทักษะในด้านอาชีพ การศึกษา และการอบรมศีลธรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมหลักในการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังที่ปฏิบัติอยู่ในเรือนจำทุกแห่ง

2) การปรับปรุงบุคลิกภาพให้สามารถภูมิด้านทานต่อสิ่งยั่วยุในการกระทำผิดและการปรับปรุงแต่งจิตใจที่ดีงาม ไม่คิดที่จะกระทำผิดขึ้นอีก ซึ่งจะต้องอาศัยเทคนิคหลายอย่าง เช่น การใช้กระบวนการกลุ่ม การใช้ความสัมพันธ์กับครอบครัว และการใช้วิธีสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

จะเห็นว่าสิ่งที่น่าสนใจในการอบรมแก้ไขผู้ต้องขัง คือ การใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการปรับพฤติกรรมและทัศนคติ ค่านิยมของผู้ต้องขัง เป็นเรื่องสำคัญมาก ซึ่งเทคนิคที่สามารถที่นำมาใช้กันมาก ก็คือ การฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังในรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามความถนัดและความต้องการของผู้ต้องขังในแต่ละเรือนจำ

3.3.1 ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ระหว่าง กรมพัฒนาฝีมือแรงงานกับกรมราชทัณฑ์ (กรมราชทัณฑ์ 2548) ได้กำหนดแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1) สนับสนุนการฝึกอบรมให้กับผู้ต้องขังในสาขาอาชีพที่ต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งกรมราชทัณฑ์ไม่สามารถจัดฝึกได้เอง

2) สนับสนุนในการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ หรือผู้ต้องขังที่มีศักยภาพในการพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อเป็นวิทยากรในการขยายผลการฝึกให้กับผู้ต้องขัง

3) ให้การสนับสนุนการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานผู้ต้องขัง และเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ ตามหลักเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน

4) ร่วมสมทบทรัพยากรการพัฒนาฝีมือแรงงานตามความจำเป็น และเหมาะสมของผลแผนงาน และงบประมาณของหน่วยปฏิบัติทั้งสอง ซึ่งจะได้มีการประสานรายละเอียดของแผนงานและงบประมาณในแต่ละปี

5) ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษเข้ารับการพัฒนาฝีมือแรงงาน ภายใต้ความเห็นชอบของทัณฑสถาน ร่วมกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค/ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด

6) ร่วมกันติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน และรายได้เสริมของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ

3.3.2 ข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กับกรมราชทัณฑ์ มีสาระสำคัญดังนี้ (กรมราชทัณฑ์ 2549)

1) ทั้งสองหน่วยงานจะร่วมกันจัดการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นสาขาต่างๆ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ให้แก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถาน

2) ร่วมกันวางแผนพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อจัดการสอนวิชาชีพสาขาต่าง ๆ

3) ร่วมกันกำหนดนโยบาย แผนงาน และเป้าหมาย การศึกษาวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง

4) ให้การสนับสนุน และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้ผู้ต้องขังในสถานศึกษาที่อยู่ใกล้เคียง โดยจัดคณะครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่ จัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ

5) ให้มีการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ และสื่อทางการศึกษาสำหรับประกอบการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาชีพรูปแบบต่าง ๆ

6) ให้ยกเว้นค่าหน่วยกิตและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับประกาศนียบัตร (ปวช.)

3.3.3 เป้าหมายและหลักการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์ (2548: 7) ได้กำหนดการดำเนินการอบรมและฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นภารกิจที่ได้ปฏิบัติประจำ การอบรม และฝึกวิชาชีพในโรงงานฝึกวิชาชีพของแต่ละเรือนจำจะมีผลกระทบต่อการบริหารงาน ดังต่อไปนี้

1) การให้การศึกษา และฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง จะต้องสอดคล้องกับหลักการระเบียบ ข้อบังคับที่กรมราชทัณฑ์กำหนดไว้

2) การใช้ระบบการจำแนกผู้ต้องขัง แยกขัง จัดกลุ่มผู้ต้องขังทำงานให้สอดคล้องกับตารางการปฏิบัติงานประจำวัน เพื่อป้องกันผู้ต้องขังว่างงาน หรือหลบเลี่ยงงาน

3) การคัดเลือกผู้ต้องขังเข้าทำงานในโรงเรียน ต้องคำนึงถึงความประพฤติ และความไว้วางใจในการควบคุมด้วย โดยเฉพาะผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์ มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ

พวกนี้ต้องงดการฝึกอบรมวิชาชีพในโรงงานที่มีอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการหลบหนีหรือแหกหัก เรือนจำได้

4) ต้องจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ต้องขังของแต่ละหน่วยงานไว้ในการนำผู้ต้องขัง เข้าหรือออกจากโรงงานฝึกวิชาชีพ และต้องมีการตรวจนับจำนวนให้ผู้ต้องขังมีการตรวจนับจำนวน ให้ถูกต้องทุกครั้ง

5) ในโรงเรียนฝึกวิชา ห้ามมิให้ผู้ต้องขังที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในโรงงาน และ ห้ามมิให้ผู้ต้องขังที่ทำงานในโรงงานออกจากโรงงานโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม

6) เรือนจำต้องจัดให้มีคู่มือแนะนำเกี่ยวกับระเบียบวินัย และการปฏิบัติ ตนเองผู้ต้องขังในโรงงาน

7) อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอบรมวิชาชีพในโรงงานทุกชนิดต้อง จัดเก็บไว้ในที่ปลอดภัย และมีระบบการเบิกจ่าย การเก็บรักษาที่รัดกุม

8) เมื่อถึงเวลาเลิกงานก่อนนำผู้ต้องขังออกจากโรงงานต้องตรวจสอบ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้ครบถูกต้องทุกสิ่งอัน และต้องปิดโรงงานทันทีเมื่อผู้ต้องขังออกจากโรงงาน หมดแล้ว

จกกล จันท์นมาลา (2542: 2) กล่าวว่า เป้าหมายในการฝึกวิชาชีพ ว่าเป็นกระบวนการ ปฏิบัติที่จะช่วยเหลือผู้ต้องขังให้ประพฤติดนเป็นพลเมืองดี โดยการทำให้ผู้ต้องขัง ซึ่งส่วนใหญ่ที่ไม่ได้ ประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่ง และขาดฝีมือในการทำงาน ได้มีความรู้ และมีทักษะในการทำงาน เพื่อไปใช้หลังพ้นโทษ ในการฝึกวิชาชีพมีเป้าหมาย ดังนี้

1) การฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเพื่อปลูกฝังนิสัยให้รักการทำงาน ผู้ต้องขังที่ถูกคุมขัง ในเรือนจำ ส่วนใหญ่มักมีนิสัยเกียจคร้านในการทำงานประกอบอาชีพไม่เป็นหลักแหล่ง การกำหนด ระเบียบให้ผู้ต้องขังทำงาน หรือฝึกวิชาชีพในระหว่างถูกคุมขังตัวในเรือนจำจึงเป็นไปเพื่อสร้างนิสัย รักการทำงานให้แก่ผู้ต้องขังได้ตระหนักถึงคุณประโยชน์จากการทำงานนั้น

2) การฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเพื่อเหตุผลทางการปกครองและรักษาระเบียบวินัย ผู้ต้องขัง มักมีความกระวนกระวายใจ หงุดหงิดเพราะการถูกจำกัดอิสรภาพ การปล่อยให้ผู้ต้องขัง ว่างงาน หรือใช้เวลาไม่เป็นประโยชน์ ย่อมเป็นผลให้ผู้ต้องขังคิดฟุ้งซ่าน แสดงออกด้วยการฝ่าฝืน ระเบียบวินัย การจัดงานให้ทำเต็มเวลาจึงเป็นการช่วยจัดความฟุ้งซ่านนั้นได้

3) การฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายของรัฐ เนื่องจากการควบคุม ผู้ต้องขังต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูและการจัดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำหรับทำการควบคุม และแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องฝึกวิชาชีพเพื่อหารายได้แบ่งภาระทาง งบประมาณ

4) การฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้แนะนำให้ใช้แรงงานผู้ต้องขังที่เรือนจำเปิดเพื่อการเกษตรกรรม ปลูกสวนป่าหรือทำงานสาธารณะทดแทนลงโทษจำคุก

5) การฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง ภายหลังการพ้นโทษ ต้องพัฒนาการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังให้มีความรู้และประสบการณ์สามารถประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ

3.3.4 การใช้แรงงานและการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง

ผู้ต้องขังเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ยังมีปัญหา การบำบัดรักษาผู้ต้องขังวิธีการหนึ่งก็คือการฝึกอาชีพ สำหรับการฝึกอาชีพนั้นผู้ต้องขังใช้ทั้งแรงงาน กำลังกาย สติปัญญา รวมทั้งฝีมือ และความประณีตตามแนวคิด ตามลักษณะของงานประเภทนั้น ๆ ซึ่งมีทั้งการฝึกอาชีพ โดยใช้แรงงานและการฝึกอาชีพที่มุ่งให้ไปประกอบอาชีพ เมื่อพิจารณาถึงการฝึกอาชีพโดยใช้แรงงานผู้ต้องขังของ กรมราชทัณฑ์ในประเทศต่าง ๆ เป็นการนำกำลังแรงงานของผู้ต้องขังให้เกิดประโยชน์แก่กิจการราชทัณฑ์และกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่อสังคม

ประเสริฐ เมฆมณี (2533: 71 อ้างถึงใน กรมราชทัณฑ์ 2548: 10) กล่าวว่า ลักษณะการใช้แรงงานและการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังที่ปรากฏอยู่ในวงการราชทัณฑ์ มีลักษณะเด่นชัด 4 ประการคือ

1) การฝึกวิชาชีพเบ็ดเตล็ดโดยทั่วไป เป็นการนำผู้ต้องขังที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสะอาดอนามัย สุขากิจบาล การบำรุงซ่อมแซมเรือนจำและทัณฑสถาน การใช้แรงงานตามความถนัดเฉพาะตัว การใช้แรงงานเพื่อประโยชน์สาธารณะนอกเรือนจำและทัณฑสถานหรือเป็นการทำงานตามคำสั่งของเจ้าพนักงานเรือนจำ

2) การใช้แรงงาน และการฝึกวิชาชีพในสาขาเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ การใช้แรงงานและการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในลักษณะนี้ กระทำได้กว้างขวางและประหยัด ส่งผลดีต่อด้านอนามัย และลดความแออัดของผู้ต้องขังได้ในส่วนหนึ่ง เช่น การนำผู้ต้องขังทำการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ของเรือนจำหรือทัณฑสถานเปิดหรือเรือนจำชั่วคราว

3) การฝึกวิชาชีพอุตสาหกรรมในเรือนจำ และทัณฑสถาน เป็นการฝึกวิชาชีพหลักที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่อการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังภายหลังการปลดปล่อย และเป็นผลดีด้านการเพิ่มพูนเงินทุนฝึกวิชาชีพต่อผู้ต้องขัง อันเกิดขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาการว่างงานของผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมอยู่ในเรือนจำเป็นอย่างดี

4) การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพในระบบก้าวหน้า การดำเนินงานในลักษณะนี้ได้กำหนดไว้ 2 ประเภทคือ ได้แก่ การจัดตั้งเรือนจำ และทัณฑสถานเพื่อการฝึกวิชาชีพ โดยเฉพาะ และเพื่อใช้แรงงานผู้ต้องขังปลูกสวนป่า

3.3.5 ประเภทและสาขาวิชาที่จัดฝึกอบรมวิชาชีพให้กับผู้ต้องขัง

การส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีความรู้ในวิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและสถานประกอบการ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพสุจริตเลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้ภายหลังพ้นโทษ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมอาชีวศึกษา ตลอดจนหน่วยงานเอกชน โดยกรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้เรือนจำต้องทำการฝึกอบรมวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังอย่างน้อย 1 สาขา ก่อนปล่อยตัวออกจากเรือนจำ ซึ่งมีสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ วิชาช่างไม้ วิชาช่างตัดผม วิชาเชื่อมโลหะ วิชาการเกษตรกรรม วิชาซ่อมรถจักรยานยนต์ ช่างจักรสาน ช่างแกะสลัก วิชาช่างปูน การวาดแผนโบราณ ช่างซ่อมรองเท้า เป็นต้น (กรมราชทัณฑ์ 2545 ข: 31)

ในปีพุทธศักราช 2547 กรมราชทัณฑ์ได้ฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับสถานการณ์ภายนอกเรือนจำ เช่น การออกแบบเสื้อผ้า การวาดแผนไทย การนวดฝ่าเท้า การศึกษาอบรมด้านคอมพิวเตอร์ โดยสนับสนุนให้เรือนจำเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้และมีผู้ต้องขังที่ได้รับการฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์โดยสนับสนุนให้เรือนจำเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ และมีผู้ต้องขังที่ได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพในระดับการศึกษา เช่น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้มีผู้ต้องขังที่ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพในหลักสูตรและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นโดยวิทยากรจากภาครัฐและเอกชน การจัดแข่งขันฝีมือแรงงานผู้ต้องขังใน 4 สาขา ได้แก่ ช่างก่ออิฐฉาบปูน ช่างไม้ เครื่องเรือน ช่างสีเครื่องเรือนและการฝึกอบรมการนวดฝ่าเท้า การฝึกอบรมวิชาชีพ ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก การฝึกอบรมวิชาชีพ ด้านการเลี้ยงสุกร การฝึกอบรมวิชาชีพด้านการขยายพันธุ์พืช การฝึกอบรมการปลูกและขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการฝึกอบรม การจัดทำปุ๋ยชีวภาพ (กรมราชทัณฑ์ 2547: 21-22)

4. ข้อมูลพื้นฐานของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา เป็นราชการบริหารส่วนกลาง สังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม โดยมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมผู้ต้องขังกำหนดโทษไม่เกิน 30 ปี สำหรับผู้ต้องขังชายในคดี พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ (ผู้เสพ) โดยการควบคุมผู้ต้องขังดังกล่าวให้เป็นไป

ตามคำพิพากษาของศาลและคำสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ดำเนินการให้เป็นไปตาม ขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ตลอดจนดำเนินการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังโดยวิธีชุมชนบำบัด ให้ผู้ต้องขังกลับตนเป็นพลเมืองดีของชาติเมื่อพ้นโทษไปแล้ว ตามหลักอาชญาวิทยา ทักษะวิทยา และตามแนวทางที่องค์การสหประชาชาติกำหนด ไว้ในมาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง กับข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ว่าด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนถือปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงยุติธรรม และของกรมราชทัณฑ์ (ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา. สืบค้นเมื่อ 5 มิถุนายน 2556 จาก <http://www.correct.go.th/tcdsong/basicdata.htm>)

4.1 วัตถุประสงค์

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลามีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมคดีอาชญากรรมทั้งหมดในภาคใต้ให้สามารถปฏิบัติต่อผู้ต้องขังคดีอาชญากรรม ในด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.2 ภารกิจหลัก

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลามีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรมคดีอาชญากรรมตามคำพิพากษาของศาล รวมทั้งให้การบำบัดรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมซึ่งอำนาจการควบคุมกำหนดโทษไม่เกิน 30 ปี

4.3 เนื้อที่ของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา มีเนื้อที่ทั้งหมด 202 ไร่ 2 งาน 9 ตารางวา แบ่งเป็น

- 1) เนื้อที่ภายนอกทั้งหมด 136 ไร่ - งาน 18 ตารางวา
- 2) เนื้อที่ภายในทั้งหมด 66 ไร่ 1 งาน 91 ตารางวา แบ่งเป็น
  - (1) เนื้อที่แดน 1 มีทั้งหมด 7 ไร่ – งาน 42 ตารางวา
  - (2) เนื้อที่แดน 2 มีทั้งหมด 8 ไร่ 1 งาน 74 ตารางวา
  - (3) เนื้อที่แดน 3 มีทั้งหมด 8 ไร่ 2 งาน 34 ตารางวา
  - (4) เนื้อที่แดนชุมชนบำบัดมีทั้งหมด 6 ไร่ 1 งาน – ตารางวา
  - (5) เนื้อที่แดนสถานพยาบาลมีทั้งหมด 1 ไร่ 1 งาน 75 ตารางวา
  - (6) เนื้อที่แดนฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจมีทั้งหมด 2 ไร่ 2 งาน 38 ตารางวา
  - (7) เนื้อที่แดนเกษตรฝ่ายฝึกวิชาชีพมีทั้งหมด 4 ไร่ 1 งาน 99 ตารางวา
  - (8) เนื้อที่แดนสุทธกรรมมีทั้งหมด 2 ไร่ - งาน 65 ตารางวา
  - (9) เนื้อที่แดนสาธิตเกษตรพอเพียงมีทั้งหมด - ไร่ 3งาน 77 ตารางวา
  - (10) เนื้อที่แดนพัสดุกกลางมีทั้งหมด 1 ไร่ 1 งาน 80 ตารางวา

4.4 อัตรากำลังทันตสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ทันตสถานบำบัดพิเศษสงขลา มีอัตรากำลังตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด 114 ตำแหน่ง มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่จริงเป็นข้าราชการ 96 คน แยกเป็น

ชาย 90 คน

หญิง 6 คน

มีพนักงานราชการทั้งหมด 24 คน แยกเป็น

พนักงานราชการตรวจพิสูจน์ 2 คน

พนักงานราชการราชทัณฑ์ 21 คน

พนักงานจ้างชั่วคราว 1 คน

4.5 สภาพภายในทันตสถานบำบัดพิเศษสงขลา มี 5 แคน

แคน 1 แคน 2 แคน 3 ชุมชนบำบัดและสถานพยาบาล

ความจุมาตรฐาน 1660 คน

ความจุเฉลี่ย 3082 คน

4.6 ยอดผู้ต้องขัง ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2555 มีจำนวน 1950 คน

4.7 อาคารสถานที่

มีอาคารสำนักงาน 1 หลัง

บ้านพักข้าราชการ แยกเป็น

แฟลตระดับปฏิบัติงาน-ปฏิบัติการ – ชำนาญงาน จำนวน 4 หลัง

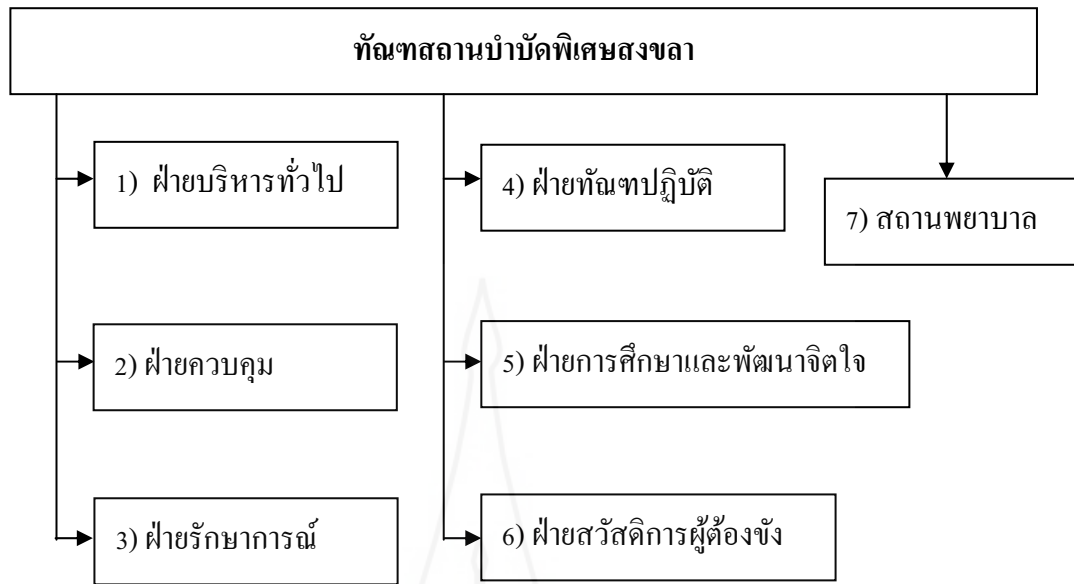
แฟลตระดับชำนาญการ จำนวน 1 หลัง

บ้านพักระดับชำนาญการ จำนวน 6 หลัง

บ้านพักผู้อำนวยการ จำนวน 1 หลัง

4.8 โครงสร้างของทันตสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ทันตสถานบำบัดพิเศษสงขลาได้แบ่งหน่วยงานภายในเป็น 6 ฝ่าย และ 1 สถานพยาบาล ดังนี้

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

4.8.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ดังนี้

- 1) งานธุรการ รับผิดชอบงานเลขานุการของผู้บริหาร การตอบโต้รับ-ส่ง และจัดเก็บหนังสือหรือเอกสารของทางราชการ รวมตลอดถึงการจัดทำแผนงาน โครงการต่าง ๆ ของเรือนจำ
- 2) งานการเงินและบัญชี รับผิดชอบในการทำบัญชี การรับ-จ่าย และเก็บรักษาเงินงบประมาณแผ่นดิน
- 3) งานการเจ้าหน้าที่และสวัสดิการข้าราชการ รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ การพิจารณาความดีความชอบขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การจัดทำประวัติ ก.พ. 7 การดำเนินการวินัย การศึกษาและการอบรม ตลอดจนการพ้นจากราชการของเจ้าพนักงานเรือนจำ
- 4) งานพัสดุและอาคารสถานที่ รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุครุภัณฑ์ ด้วยเงินงบประมาณแผ่นดินมาใช้ในราชการ จัดทำแฟ้มพัสดุเก็บรักษาเบิกจ่าย ซ่อมบำรุง จำหน่าย ออกจากบัญชี ตลอดจนบำรุงรักษาอาคาร สถานที่ให้มั่นคง แข็งแรง และสะอาด เรียบร้อยอยู่เสมอ
- 5) งานประชาสัมพันธ์ รับผิดชอบเกี่ยวกับการเผยแพร่ ข่าวสาร และข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลภายนอกเข้าใจการดำเนินงานของเรือนจำ
- 6) งานรับเรื่องราวร้องทุกข์ รับผิดชอบในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง สำหรับผู้ต้องขังของทัณฑสถานเปิดโอกาสให้ยื่นคำร้องทุกข์เรื่องราวต่าง ๆ

ด้วยการจัดทำผู้รับเรื่องราร้องทุกข์ไว้ในเรือนจำโดยผู้บัญชาการเรือนจำเป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาญาติผู้ดังกล่าว

4.8.2 ฝ่ายควบคุม

รับผิดชอบในการปกครองดูแลและควบคุมผู้ต้องขัง มิให้ก่อเหตุร้าย หรือ แหกหักหลบหนี โดยถือปฏิบัติตามระเบียบวินัยของทัณฑสถาน โดยเคร่งครัด การพิจารณาความดี ความชอบของผู้ต้องขัง การเสนอความเห็นเกี่ยวกับการเลื่อนหรือลดชั้นและการกำหนดโทษ การลดโทษทางวินัย การคัดเลือกผู้ต้องขังเพื่อจ่ายออกทำงานภายนอกของทัณฑสถาน หรือนำผู้ต้องขังป่วยออกไปรักษาตัว ณ โรงพยาบาล

4.8.3 ฝ่ายรักษาการณ์

รับผิดชอบในการดูแลรักษาความปลอดภัยของเรือนจำ จัดระบบการตรวจค้นและรักษาการณ์บริเวณทัณฑสถาน ตรวจค้นตัวเจ้าพนักงาน บุคคลภายนอกและผู้ต้องขัง ตลอดจนสิ่งของและยานพาหนะที่ผ่านเข้า-ออกเรือนจำ จัดเวรยามเจ้าพนักงาน จัดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่รักษาการณ์ตามจุดและเวลาต่าง ๆ รวมทั้งป้อมยามรักษาการณ์ จัดให้มีการตรวจค้นทั้งกรณีปกติ และตรวจค้นจุดโจมตีพิเศษอาคารทุกหลังภายในเรือนจำ การตรวจค้นจุดโจมตีพิเศษ ดำเนินการเดือนละ 1 ครั้ง ร่วมกับตำรวจตระเวนชายแดน

4.8.4 ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1) งานทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง รับผิดชอบในการตรวจสอบและปฏิบัติให้เป็นไปตามหมายศาล จัดทำทะเบียนประวัติทะเบียนผู้ต้องขัง คำนวณวันพ้นโทษ ประสานงานเกี่ยวกับการย้ายผู้ต้องขังไปเรือนจำอื่น ๆ ดำเนินการเกี่ยวกับผู้ต้องขังตาย ตลอดจนการปล่อยตัว และการออกใบบริสุทธิ์แก่ผู้พ้นโทษ

2) งานทัณฑปฏิบัติ รับผิดชอบเกี่ยวกับการเลื่อนและลดชั้นผู้ต้องขัง การลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ และการขอพระราชทานอภัยโทษ

3) งานจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง รับผิดชอบในการศึกษาวิเคราะห์ผู้ต้องขัง เพื่อกำหนดแนวทางการบำบัดรักษาหรือปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามความเหมาะสมเป็นรายบุคคล

4) ฝ่ายฝึกวิชาชีพ ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ดังนี้

(1) งานฝึกวิชาชีพ รับผิดชอบในการวางแผนฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ตามความต้องการของตลาด และความถนัดของผู้ต้องขังแต่ละคน รวมทั้งยังคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ เช่น ฝึกวิชาชีพช่างไม้ ชักสาน ทอพรมผ้า ถักอวน ช่างโลหะ ช่างปูน ช่างตัดผมชาย หญิง ช่างปลูกกระเบื้อง เพาะเห็ด ตัดเย็บเบาะ ทำอาหาร ชักรีด ช่างซ่อมรองเท้า ช่างซ่อม

บำรุงรักษาเครื่องยนต์ การทำปุ๋ยหมัก การทำน้ำสกัดชีวภาพ ฝึกวิชาชีพด้านการเกษตร เช่น เลี้ยงสัตว์ (หมูไก่เป็ดปลาduck) ปลูกผัก (ผักบุ้งผักคะน้าผักกาดขาวผักกวางตุ้ง) เป็นต้น รวมทั้งรับผิดชอบในการจัดหาวัสดุมาใช้ในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง

(2) งานเงินทุนฝึกวิชาชีพ รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี การรับ-จ่าย และเก็บรักษาเงินทุนผลประโยชน์จากการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ตลอดจนเงินทุนสำรองเพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนสำหรับฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการหาตลาด และจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของเรือนจำ รับจ้างแรงงานสาธารณะที่มีผลประโยชน์ตอบแทน

4.8.5 ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1) งานการศึกษา รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาวิชาสามัญและวิชาชีพตลอดจนจัดกิจกรรมเสริมการศึกษา เช่น ห้องสมุด ในวิชาสามัญได้จัดตั้งโรงเรียนผู้ใหญ่ผดุงวิทย์ขึ้น ภายในเรือนจำ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ จัดให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาวิชาสามัญตั้งแต่ไม่รู้หนังสือระดับอ่านออกเขียนได้ จนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ นอกจากนี้ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ในระดับปริญญาตรี ซึ่งในปีการศึกษา 2546 มีนักศึกษาอยู่จำนวน 11 คน โดยเรียนสาขานิติศาสตร์ 4 คน สาขาวิทยาการจัดการ 2 คน สาขาวิชารัฐศาสตร์ 4 คน และสาขาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ 1 คน ส่วนในการศึกษาวิชาชีพ เรือนจำได้ดำเนินการให้ศึกษาวิชาชีพแขนงต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับชั้นความรู้ความชำนาญเดิมของผู้ต้องขัง ตามหลักสูตรของ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้ที่สอบผ่านได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการ อาทิ ช่างปูน ช่างปูกระเบื้อง ช่างเชื่อม โลหะ ช่างไฟฟ้า ช่างเสริมสวย ช่างตัดผม ฯลฯ นอกจากนี้ยังได้จัดให้มีฝึกสอนวิชาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการแก่ผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษ เพื่อให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ทันทีภายหลังพ้นโทษโดยได้รับความร่วมมือจากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพัทลุง วิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดพัทลุงในการส่งวิทยากรเข้าไปให้ความรู้ผู้ต้องขังในเรือนจำ ผู้ต้องขังที่ได้รับฝึกอบรมจนครบหลักสูตรจะได้รับใบรับรองจากทางราชการเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประกอบอาชีพต่อไป

2) งานพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง รับผิดชอบเกี่ยวกับการอบรมและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังจัดให้มีการปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่ เพื่อแนะนำอบรมเกี่ยวกับระเบียบวินัยการปฏิบัติตัวประจำวันภายในเรือนจำ จัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนส่งเสริม ปลูกฝัง ปรับเปลี่ยนทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้ต้องขัง ให้เป็นไปในทางที่ดี จัดอบรมธรรมศึกษา ให้ผู้อบรมเข้าสอบในชั้นธรรมศึกษาตรี โท เอก อบรมจิตภาวนา การอบรมในโอกาสต่าง ๆ เช่น วันสำคัญของชาติ การ

อบรมก่อนพ้นโทษ และอบรมก่อนออกไปทำงานนอกเรือนจำ อบรมผู้ต้องขังโดยวิธีแยกประเภทตามฐานโทษเป็นต้น

4.8.6 ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ดังนี้

- 1) งานสุททกรรม รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกอบอาหารและจัดเลี้ยงผู้ต้องขัง ด้วยเงินงบประมาณ การจัดซื้อเชื้อเพลิงหุงต้ม ข้าวสาร อาหารดิบ
- 2) งานเยี่ยมญาติ รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการจัดให้ผู้ต้องขัง ได้รับการเยี่ยมเยียนจากครอบครัวและญาติ โดยเปิดให้เยี่ยม ได้ทุกวันเว้นวันหยุดราชการ ตั้งแต่เวลา 09.00-12.00 น.และเวลา 13.00-15.00 น. โดยการแจ้งเยี่ยมธรรมดา และใช้บัตรบริการเยี่ยมด่วน
- 3) งานเงินฝากผู้ต้องขัง รับผิดชอบรับเงินจากญาติผู้ต้องขัง ที่นำมาฝากให้กับผู้ต้องขังตลอดจนการจัดทำบัญชีรับ-จ่าย เงินสด ธนาณัติ ตัวแลกเงิน หรือเอกสารอื่นใดแทนตัวเงินที่บุคคลภายนอกหรือญาติผู้ต้องขังฝากให้ผู้ต้องขัง
- 4) งานร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง รับผิดชอบดำเนินการงานร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง เพื่อเป็นสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังที่จะจัดหาเครื่องอุปโภคที่จำเป็นแก่การครองชีพได้ โดยสะดวกในราคาท้องตลาด
- 5) ร้านสังคมสงเคราะห์ รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับให้การสงเคราะห์ผู้ต้องขัง ในด้านต่าง ๆ อาทิสงเคราะห์ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติ พิกار โรคจิต สูงอายุเด็กติดผู้ต้องหา ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังที่มีปัญหา ประสานงานขอความช่วยเหลือจากองค์กรทางสังคมต่าง ๆ ขอรับทุนการศึกษาบุตรของผู้ต้องขัง ทุนประกอบอาชีพ ได้ดำเนินการจัดหาข้อมูลเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก ของผู้ต้องขัง และได้จัดทำโครงการสร้างประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้กลุ่มผู้ต้องขัง (บัตรทอง) และแนะหน่วยงาน ตลอดจนสงเคราะห์ผู้ต้องขัง หลังปลดปล่อย เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้โดยสุจริต

4.8.7 สถานพยาบาล

สถานพยาบาล มีหน้าที่รับผิดชอบต่อผู้ต้องขังป่วย โดยมีพยาบาลวิชาชีพจำนวน 1 คนและเจ้าหน้าที่พยาบาลจำนวน 1 คน ให้การบำบัดรักษาผู้ต้องขังป่วยในเบื้องต้น หากมีอาการป่วยเกินขีดความสามารถของเรือนจำ ก็จะส่งไปให้การบำบัดรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำ สถานพยาบาลเรือนจำมีผู้ต้องขังมารับการรักษา เฉลี่ยวันละ 40-50 คน รวมทั้งทำการตรวจเลือด ไข้มาเลเรีย โรคเท้าช้าง โรคเรื้อน ให้กับผู้ต้องขังประจำเดือนละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ เรือนจำได้ติดต่อประสานกับทางโรงพยาบาลในการตรวจสุขภาพประจำปีผู้ต้องขัง โดยเฉพาะผู้ต้องขังที่ปฏิบัติงานประจำโรงงานช่างไม้ ผู้ต้องขังหญิงและยังได้เชิญทันตแพทย์จากโรงพยาบาลมาให้ความรู้ในการบำรุงฟันและทำการถอนฟันผู้ต้องขังด้วย นอกจากนี้ก็มีหน้าที่ดูแลอนามัยของผู้ต้องขัง

และการตรวจสุขภาพเริอนจำ อาทิ ดูแลสถานที่ต่างๆ ของเริอนจำให้ถูกสุขลักษณะ คือ สะอาดดี มีแสงสว่างเพียงพอ มีการระบายอากาศที่ดี มีส้วมและที่อาบน้ำเพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขัง บริเวณทั่วไป ทางระบายน้ำทิ้ง การจัดขยะมูลฝอย ยุ้ง เรือค แผลงวัน เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพอนามัย แข็งแรง และป้องกันโรคระบาดที่เกิดจากการที่ผู้ต้องขังมาอยู่รวมกันจำนวนมาก

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ยุทธพงษ์ อุปวรรณ (2550) ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ต้องขังเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เริอนจำ อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ต้องขังในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เริอนจำ อำเภอเทิง ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังชายและผู้ต้องขังหญิงมีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เริอนจำอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความพึงพอใจของผู้ต้องขังในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เริอนจำอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ต้องขังในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เริอนจำ อำเภอเทิง จังหวัดเชียงรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สถานภาพและการศึกษามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เริอนจำอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เริอนจำอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อายุตม์ ลินทพพันธุ์ (2545) ทำการศึกษา ตัวแบบเริอนจำที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ตัวแบบเริอนจำที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังประกอบด้วย ตัวแบบเริอนจำ 3 ตัวแบบคือ 1) ตัวแบบเริอนจำที่มุ่งเน้นการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพื่อปกป้องและคุ้มครองสังคม 2) ตัวแบบเริอนจำที่มุ่งเน้นการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพื่อ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูพัฒนาพฤตินิสัย และ 3) ตัวแบบเริอนจำที่มุ่งเน้นการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังแบบผสมผสานระหว่างการปกป้องและคุ้มครองสังคม กับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัย ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการลงโทษจำคุกและบทบาทหน้าที่ของเริอนจำ ทั้งนี้ ตัวแบบเริอนจำที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในประเทศไทยมากที่สุด จะมีรูปแบบการผสมผสานระหว่างการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มุ่งเน้นหลักการปกป้องคุ้มครอง สังคมกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มุ่งเน้นหลักการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูพัฒนาพฤตินิสัย ที่มีความสอดคล้องและสมดุลกันอย่างเหมาะสม โดยมีองค์ประกอบสำคัญของตัวแบบเริอนจำ 10 องค์ประกอบดังนี้ 1) โครงสร้างและการบริหารงานเริอนจำ 2) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ ของงานเริอนจำ 3) การจัดประเภทของเริอนจำ 4) การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

โดยใช้เงื่อนไข 5) การฝึกอบรมวิชาชีพผู้ต้องขัง 6) อาคารสถานที่ 7) บทบาทของเจ้าหน้าที่เรือนจำ 8) สิทธิของผู้ต้องขัง 9) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการงานเรือนจำ และ 10) การให้ภาคเอกชนเข้ามา มีส่วนร่วม ยุทธเนศ ชันมณี (2549) ทำการศึกษา เจตคติของผู้ต้องขังที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังมีเจตคติต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามคะแนนระดับคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านการบริการ ด้านความยุติธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยมีหัวข้อที่มีเกณฑ์อยู่ในระดับดีและมีค่าสูงสุดในแต่ละด้านคือ ด้านเจ้าพนักงานมีศิลปะในการพูด เจ้าพนักงานเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ และเจ้าพนักงานปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ต้องขังหญิงมีเจตคติต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม และด้านมนุษยสัมพันธ์มากกว่าผู้ต้องขังชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุปการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและทุกด้านมีการดำเนินงานที่เหมาะสมอยู่ในระดับดี ทำให้ผู้ต้องขังมีความพึงพอใจและมีความรู้สึกที่ดีต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งจะเป็นข้อสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

นภดล สุยะ (2547) ได้วิจัยทัศนคติของญาติและผู้เกี่ยวข้องต่อการการให้บริการเยี่ยมเยียนผู้ต้องขังในเรือนจำกลางเชียงใหม่ ผลวิจัยพบว่า 1) ญาติผู้ต้องขังมีทัศนคติต่อการให้บริการเยี่ยมเยียนผู้ต้องขังในภาพรวมในระดับดี โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า ด้านบุคลากรผู้ให้บริการและด้านระเบียบปฏิบัติในการให้บริการเยี่ยมเยียนอยู่ในระดับดีมาก ส่วนด้านสถานที่บริการและด้านการจัดสวัสดิการผู้มาขอใช้บริการอยู่ในระดับดี 2) ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของญาติในการให้บริการเยี่ยมเยียนผู้ต้องขังในเรือนจำกลางเชียงใหม่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อาชีพและรายได้ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อทัศนคติของญาติในการให้บริการเยี่ยมเยียนผู้ต้องขังที่แตกต่างกัน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ความเกี่ยวข้องกับผู้ต้องขัง และประสบการณ์ที่เคยมาติดต่อเยี่ยมเยียน 3) ทัศนคติของญาติและผู้เกี่ยวข้องต่อสภาพปัญหาในการให้บริการเยี่ยมเยียนผู้ต้องหาพบว่าด้านสถานที่บริการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการมีสภาพปัญหาในระดับน้อย

วิทยา คุระแก้ว (2551) ศึกษาวิจัยทัศนคติของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ผลวิจัยพบว่าผู้ต้องขังมีทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรือนจำกลางในระดับพอใช้ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าทัศนคติด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับดี ด้านบริการอยู่ในระดับพอใช้ และด้านความยุติธรรมอยู่ในระดับพอใช้ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าเพศ อายุ ระดับการศึกษาที่ต่างกันไม่ทำให้ทัศนคติผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานแตกต่างกันยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคลด้านประเภทความผิดของ

ผู้ต้องขังที่ต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง คุณภาพการบริการข้อมูลทะเบียนธุรกิจของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดปัตตานี ครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยแบบไม่ทดลอง และเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เน้นการวิจัยเชิงปริมาณ เนื่องจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากประชากรจำนวนมาก โดยใช้แบบสอบถามที่เป็นคำถามทั้งปลายปิด ปลายเปิด โดยสำรวจครั้งเดียวในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง และมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้รับบริการที่ยื่นขอใช้บริการข้อมูลทะเบียนธุรกิจ ที่สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดปัตตานี ประชากร 2,860 คน (จากสถิติข้อมูลผู้ใช้บริการข้อมูลทะเบียนธุรกิจปี พ.ศ. 2554)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาร์โรว์ ยามาเน่ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน	ขนาดของประชากร
e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ให้ความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน ร้อยละ 10 หรือ 0.10 จะได้กลุ่มตัวอย่าง 96.62 ปรับเป็น 100 คน จากการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{2860}{1 + 2860(0.10)^2} = 96.62$$

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างของผู้มารับบริการใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental random sampling) จนครบตามจำนวนที่คำนวณได้ตามสูตร คือ จำนวน 100 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 รายละเอียดของเครื่องมือ

ในการศึกษาเรื่อง คุณภาพการบริการข้อมูลทะเบียนธุรกิจของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดปัตตานี กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามผู้รับบริการต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดปัตตานี โดยใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) และคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการให้บริการ แบ่งออกได้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ภูมิลำเนา ประเภทนิติบุคคลที่ขอรับบริการ ประเภทการบริการ ความสัมพันธ์กับนิติบุคคลที่ขอรับบริการ ความถี่ในการมาใช้/รับบริการ การติดต่อใช้บริการมาเป็นระยะเวลา วัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลทางทะเบียนไปใช้ ความรู้ความเข้าใจต่อการรับบริการของผู้ใช้บริการ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริการ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ความเสมอภาค (Equalable Service) ความตรงต่อเวลา (Timely Service) ความพอเพียงทั่วถึง (Ample Service) ความต่อเนื่อง (Continuous Service) ความความก้าวหน้า (Progressive Service)

ส่วนที่ 3 ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงการบริการข้อมูลทะเบียนธุรกิจของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดปัตตานี เป็นคำถามปลายเปิด

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการบริการข้อมูลทะเบียนธุรกิจ จำนวน 3 ท่าน รวมทั้งขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข ให้มีความถูกต้องชัดเจน เพื่อความสมบูรณ์ในการนำไปใช้

2.2.2 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับประชากรที่ศึกษา คือ ผู้รับบริการที่ยื่นขอใช้บริการข้อมูลทะเบียนธุรกิจ ที่สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดยะลา ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 30 คน

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์หาค่า Reliability Coefficients ปรากฏได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมเท่ากับ 0.941 จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ที่มารับบริการข้อมูลทะเบียนธุรกิจพร้อมขอรับคืน

3.2 รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษานำมาลงรหัส (Coding) แล้ววิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

4.1 การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ ใช้สถิติพื้นฐานหรือสถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency)

4.2 การวิเคราะห์ระดับคุณภาพการบริการข้อมูลทะเบียนธุรกิจของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดปัตตานี ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงบริการ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในส่วนการกำหนดหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ผลการศึกษา พิจารณาโดยใช้ค่าเฉลี่ย เป็นหลักเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

4 คะแนน	หมายถึง	มากที่สุด
3 คะแนน	หมายถึง	มาก
2 คะแนน	หมายถึง	น้อย
1 คะแนน	หมายถึง	น้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนคุณภาพการบริการข้อมูลธุรกิจ แบ่งเป็น 4 ระดับ โดยใช้สูตรการคำนวณแปลผล ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าพิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \quad \text{หรือ} \quad \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{4 - 1}{4} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

กำหนดคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

ช่วงคะแนน	3.26-4.00	หมายถึง	มากที่สุด
ช่วงคะแนน	2.51-3.25	หมายถึง	มาก
ช่วงคะแนน	1.76-2.50	หมายถึง	น้อย
ช่วงคะแนน	1.00-1.75	หมายถึง	น้อยที่สุด

4.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริการข้อมูลทะเบียนธุรกิจของ สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดปัตตานี จำแนกตามประเภทนิติบุคคล วิเคราะห์ด้วยค่า F-test โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยการนำแบบสอบถามที่มีผู้กรอกแบบสอบถามจัดกลุ่มข้อความที่มีความเกี่ยวข้องกันรวบรวมเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอข้อมูลด้วยการบรรยาย รวมทั้งนำค่าสถิติมาช่วยในการวิเคราะห์ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อให้ทราบความถี่และร้อยละของผู้ตอบที่มีต่อข้อคำถามด้วย

5. ระยะเวลาและขั้นตอนในการดำเนินงาน

ระยะเวลาที่จะใช้ในการดำเนินการศึกษาเรื่องนี้ประมาณ 6 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม - มิถุนายน 2556

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม	1	2	3	4	5	6
1. ศึกษาเอกสาร/ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	←→					
2. สร้างเครื่องมือ/ทดลองใช้		←→				
3. เก็บรวบรวมข้อมูล			←→			
4. วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล					←→	
5. สรุปผลและเขียนรายงาน					←→	
6. จัดพิมพ์รายงานฉบับสมบูรณ์						←→

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา “ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา” จะนำเสนอรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องขัง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา กำหนดโทษ และระดับชั้น ของผู้ต้องขัง ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามอายุของผู้ต้องขัง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

อายุ	จำนวน (n=332)	ร้อยละ
ไม่เกิน 25 ปี	52	15.66
26 - 35 ปี	191	57.53
36-45 ปี	67	20.18
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	22	6.63
รวม	332	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 26 – 35 ปี จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 57.53 รองลงมา มีอายุ 36-45 ปี จำนวน 67 คิดเป็นร้อยละ 20.18 ส่วนคำตอบที่น้อยที่สุดคือ มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.63

ตารางที่ 4.2 จำนวนและค่าร้อยละ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ต้องขัง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ระดับการศึกษา	จำนวน (n = 332)	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	18	5.42
ประถมศึกษา	123	37.05
มัธยมศึกษา	147	44.28
อนุปริญญาและปริญญาตรี	37	11.14
สูงกว่าปริญญาตรี	7	2.11
รวม	332	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษามัธยมศึกษามากที่สุด จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 44.28 รองลงมา มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 37.05 ส่วนที่น้อยที่สุดคือ มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.11

ตารางที่ 4.3 จำนวนและค่าร้อยละ จำแนกตามกำหนดโทษของผู้ต้องขัง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

กำหนดโทษ	จำนวน (n = 332)	ร้อยละ
น้อยกว่า 2 ปี	34	10.24
2 ปีขึ้นไป - 5 ปี	193	58.13
5 ปีขึ้นไป - 8 ปี	70	21.08
8 ปีขึ้นไป - ตลอดชีวิต	35	10.54
รวม	332	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับโทษ 2 ปีขึ้นไป - 5 ปี จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 58.13 รองลงมาได้รับโทษ 5 ปีขึ้นไป- 8 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.08 ส่วนที่น้อยที่สุดคือได้รับโทษ น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.24

ตารางที่ 4.4 จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามระดับชั้นของผู้ต้องขัง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ระดับชั้น	จำนวน (n = 332)	ร้อยละ
ชั้นเยี่ยม	95	28.61
ชั้นดีมาก	91	27.41
ชั้นดี	82	24.70
ชั้นกลาง	40	12.05
ชั้นเลว	14	4.22
ชั้นเลวมาก	10	3.01
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระดับชั้นเยี่ยมมากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 28.61 รองลงมา ระดับชั้นดีมาก จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 27.41 ส่วนที่น้อยที่สุดคืออยู่ในชั้นเลวมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.01

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน บำบัดพิเศษสงขลา

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน
บำบัดพิเศษสงขลา มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่
ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ในภาพรวม

ข้อ	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1.	ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษากฎระเบียบ ของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	3.18	0.63	มาก
2.	ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรม การแก้ไข	3.09	0.65	มาก
3.	ด้านการให้การศึกษและการฝึกวิชาชีพ	3.27	0.61	มาก
รวม		3.23	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑ
สถานบำบัดพิเศษสงขลาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.23$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นราย
ด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการให้การศึกษและการฝึกวิชาชีพ ($\bar{X}=3.27$)
รองลงมาคือด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษากฎระเบียบของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา
($\bar{X}=3.18$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไข
($\bar{X}=3.09$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่
ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษา
กฎระเบียบของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ข้อ	ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษากฎระเบียบ ของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1.	เจ้าพนักงานรักษาระเบียบวินัยของผู้ต้องขังอย่างเคร่งครัด	3.28	0.71	มาก
2.	เจ้าพนักงานปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยความเป็นธรรม	2.89	0.81	มาก
3.	เจ้าพนักงานควบคุมผู้ต้องขังโดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน	2.98	0.77	มาก
4.	เจ้าพนักงานปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยความเสมอภาค	2.86	0.83	มาก
5.	เจ้าพนักงานได้กำหนดกิจกรรมให้ผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม	3.06	0.78	มาก
6.	เจ้าพนักงานมีความยืดหยุ่นในการควบคุมตามสถานการณ์ ที่เหมาะสม	3.16	0.68	มาก
7.	เจ้าพนักงานปฏิบัติตามกฎระเบียบด้วยความซื่อสัตย์ และถูกต้อง	3.06	0.81	มาก
8.	เจ้าพนักงานควบคุมผู้ต้องขังโดยไม่มีความลำเอียงหรือ เห็นแก่พวกพ้อง	2.88	0.82	มาก
9.	เจ้าพนักงานไม่แสดงอำนาจในทางที่มิชอบ	3.06	0.77	มาก
10.	เจ้าพนักงานไม่ใช้อคติส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่	3.08	0.82	มาก
รวม		3.18	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑ
สถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษากฎระเบียบของทัณฑสถานบำบัด
พิเศษสงขลาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.18$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ
ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เจ้าพนักงานรักษาระเบียบวินัยของผู้ต้องขังอย่างเคร่งครัด ($\bar{X}=3.28$)
รองลงมาคือ เจ้าพนักงานมีความยืดหยุ่นในการควบคุมตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ($\bar{X}= 3.16$)
ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เจ้าพนักงานปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยความเสมอภาค ($\bar{X}= 2.86$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไข

ข้อ	ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติด ตามโปรแกรมการแก้ไข	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1.	เจ้าพนักงานมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ต้องขังที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู	3.22	0.68	มาก
2.	เจ้าพนักงานรับฟังและช่วยเหลือในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง	2.98	0.80	มาก
3.	เจ้าพนักงานมีความตั้งใจในการดำเนินกิจกรรมตาม โปรแกรมแก้ไขฟื้นฟู	2.90	0.78	มาก
4.	เจ้าพนักงานเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังขอรับคำแนะนำ และให้คำปรึกษา	2.98	0.80	มาก
5.	เจ้าพนักงานมีส่วนร่วมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง	2.86	0.84	มาก
6.	เจ้าพนักงานมีความเข้าใจโปรแกรมการแก้ไขบำบัดผู้ต้องขัง	2.96	0.79	มาก
7.	เจ้าพนักงานมีความเป็นกันเองในการรับฟังและแก้ไข ปัญหาให้ผู้ต้องขัง	3.07	0.75	มาก
8.	เจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ไขโดยเคร่งครัด	2.99	0.76	มาก
9.	เจ้าพนักงานมีกิจกรรมที่ช่วยฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง ที่เหมาะสม	2.95	0.73	มาก
10.	เจ้าพนักงานให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังในยามจำเป็น	2.96	0.85	มาก
	รวม	3.09	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไขในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.09$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เจ้าพนักงานมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ต้องขังที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ($\bar{X}=3.22$) รองลงมาคือ เจ้าพนักงานมีความเป็นกันเองในการรับฟังและแก้ไขปัญหาให้ผู้ต้องขัง ($\bar{X}= 3.07$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เจ้าพนักงานมีส่วนร่วมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง ($\bar{X}= 2.86$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ

ข้อ	ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1.	เจ้าพนักงานเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาศึกษาและฝึกวิชาชีพ	3.39	0.66	มาก
2.	เจ้าพนักงานส่งเสริมการฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง	3.21	0.72	มาก
3.	เจ้าพนักงานมีความรู้ความเข้าใจในการให้การศึกษาและฝึกวิชาชีพ	3.05	0.69	มาก
4.	เจ้าพนักงานพัฒนาฝีมือและพัฒนาส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ต้องขังอย่างสม่ำเสมอ	2.91	0.78	มาก
5.	เจ้าพนักงานติดตามผลการศึกษาและฝึกวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ	3.03	0.81	มาก
6.	เจ้าพนักงานส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน	3.34	0.71	มาก
7.	เจ้าพนักงานให้การศึกษาและฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังด้วยจิตอาสา	2.98	0.77	มาก
8.	เจ้าพนักงานมีส่วนช่วยในการพัฒนาผู้ต้องขังอย่างแท้จริง	3.02	0.77	มาก
9.	เจ้าพนักงานมีความเข้าใจและทุ่มเทในการให้การศึกษาและฝึกวิชาชีพ	2.96	0.75	มาก
10.	เจ้าพนักงานให้ความสำคัญต่อการศึกษาและฝึกวิชาชีพต่อผู้ต้องขัง	3.15	0.78	มาก
รวม		3.27	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.27$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เจ้าพนักงานเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาศึกษาและฝึกวิชาชีพ ($\bar{X}=3.39$) รองลงมาคือ เจ้าพนักงานส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}= 3.34$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เจ้าพนักงานพัฒนาฝีมือและพัฒนาส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ต้องขังอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}= 2.91$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน
บำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.9 การเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน
บำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและ การรักษากฎระเบียบของ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	ระหว่างกลุ่ม	0.70	3.00	0.23	0.58	0.63
	ภายในกลุ่ม	130.03	328.00	0.40		
	รวม	130.73	331.00			
2. ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง ยาเสพติดตามโปรแกรม การแก้ไข	ระหว่างกลุ่ม	0.83	3.00	0.28	0.66	0.58
	ภายในกลุ่ม	136.96	328.00	0.42		
	รวม	137.79	331.00			
3. ด้านการให้การศึกษาและ การฝึกวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.17	3.00	0.39	1.31	0.27
	ภายในกลุ่ม	97.69	328.00	0.30		
	รวม	98.86	331.00			
	ระหว่างกลุ่ม	1.17	3.00	0.39	1.31	0.27
รวม	ภายในกลุ่ม	97.69	328.00	0.30		
	รวม	98.86	331.00			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน
ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 การเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน
บำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและ การรักษาภาวะเบี่ยงของ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	ระหว่างกลุ่ม	0.62	4.00	0.16	0.39	0.82
	ภายในกลุ่ม	130.11	327.00	0.40		
	รวม	130.73	331.00			
2. ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง ยาเสพติดตามโปรแกรม การแก้ไข	ระหว่างกลุ่ม	0.72	4.00	0.18	0.43	0.79
	ภายในกลุ่ม	137.07	327.00	0.42		
	รวม	137.79	331.00			
3. ด้านการให้การศึกษาและ การฝึกวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.95	4.00	0.49	1.30	0.27
	ภายในกลุ่ม	122.19	327.00	0.37		
	รวม	124.14	331.00			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.62	4.00	0.16	0.52	0.73
	ภายในกลุ่ม	98.24	327.00	0.30		
	รวม	98.86	331.00			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน
ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 การเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน
บำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามกำหนดโทษ

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและ การรักษาภาวะเบี่ยงของ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	ระหว่างกลุ่ม	0.11	3.00	0.04	0.09	0.97
	ภายในกลุ่ม	130.62	328.00	0.40		
	รวม	130.73	331.00			
2. ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง ยาเสพติดตามโปรแกรม การแก้ไข	ระหว่างกลุ่ม	2.42	3.00	0.81	1.96	0.12
	ภายในกลุ่ม	135.37	328.00	0.41		
	รวม	137.79	331.00			
3. ด้านการให้การศึกษาและ การฝึกวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.68	3.00	0.23	0.60	0.62
	ภายในกลุ่ม	123.46	328.00	0.38		
	รวม	124.14	331.00			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.26	3.00	0.09	0.29	0.84
	ภายในกลุ่ม	98.60	328.00	0.30		
	รวม	98.86	331.00			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน
ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 การเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน
 บำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของผู้ต้องขัง

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและ การรักษาภาวะเบี่ยงของ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	ระหว่างกลุ่ม	2.33	5.00	0.47	1.19	0.32
	ภายในกลุ่ม	128.39	326.00	0.39		
	รวม	130.73	331.00			
2. ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง ยาเสพติดตามโปรแกรม การแก้ไข	ระหว่างกลุ่ม	6.12	5.00	1.22	3.03	0.01*
	ภายในกลุ่ม	131.67	326.00	0.40		
	รวม	137.79	331.00			
3. ด้านการให้การศึกษาและ การฝึกวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.01	5.00	0.20	0.54	0.75
	ภายในกลุ่ม	123.13	326.00	0.38		
	รวม	124.14	331.00			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.90	5.00	0.18	0.60	0.70
	ภายในกลุ่ม	97.96	326.00	0.30		
	รวม	98.86	331.00			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
 ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน
 การบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffe)

ตารางที่ 4.13 การเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน
 บำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามระดับชั้นของผู้ต้องขัง ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง
 ยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไข เป็นรายคู่ด้วยวิธี เชฟเฟ (Scheffe)

ด้านการบำบัดฟื้นฟู							
ผู้ต้องขังยาเสพติด ตามโปรแกรม การแก้ไข	$\bar{X}$	ชั้นเยี่ยม	ชั้นดีมาก	ชั้นดี	ชั้นกลาง	ชั้นเลว	ชั้นเลวมาก
		ชั้นเยี่ยม	3.22	-	0.10	0.19	0.17
ชั้นดีมาก	3.12		-	0.10	0.06	0.08	0.67
ชั้นดี	3.02			-	0.03	0.01	0.58
ชั้นกลาง	3.05				-	0.01	0.60
ชั้นเลว	3.04					-	0.59
ชั้นเลวมาก	2.45						-

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
 ทัณฑสถาน บำบัดพิเศษสงขลา ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไข
 นักโทษชั้นเยี่ยมมีความเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัด
 พิเศษสงขลาแตกต่างกับชั้นเลวมากแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในระดับ
 ต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน บำบัดพิเศษสงขลา

ผลการรวบรวมความคิดเห็นของผู้ต้องขังเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา โดยภาพรวม

ความคิดเห็น	จำนวน
1. ด้านการควบคุม	44
2. ด้านการบำบัดฟื้นฟู	214
3. ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ	194
รวม	452

จากตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา โดยภาพรวม พบว่า ด้านการบำบัดฟื้นฟู (ความคิดเห็น = 214) มีความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมา ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ (ความคิดเห็น = 194) และด้านการควบคุม (ความคิดเห็น = 44) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการควบคุม

ด้านการควบคุม	ความคิดเห็น
1. ต้องการเวลาสำหรับออกกำลังกายเพิ่มเติม	35
2. ผู้ต้องขังมีความต้องการในเรื่องการอำนวยความสะดวกในการออกเยี่ยมญาติ ขณะที่คุยอยู่กับญาติ ก่อนที่จะตัดสายโทรศัพท์ สมควรให้สัญญาณเตือนล่วงหน้าก่อน อย่างน้อยสัก 30 วินาที เพื่อจะได้เคลียร์เรื่องที่คุยให้จบ จะได้ไม่ต้องค้างคา	9
รวม	44

จากตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการควบคุม (ความคิดเห็น = 44) โดยความคิดเห็นมากที่สุดคือ ต้องการเวลาสำหรับออกกำลังกายเพิ่มเติม (ความคิดเห็น = 35) รองลงมาผู้ต้องขังมีความต้องการในเรื่องการอำนวยความสะดวกในการออกเยี่ยมญาติขณะที่อยู่กักขัง ก่อนที่จะตัดสายโทรศัพท์ สมควรให้สัญญาเตือนล่วงหน้าก่อน อย่างน้อยสัก 30 วินาที เพื่อจะได้เคลียร์เรื่องที่อยู่ให้จบจะได้ไม่ต้องค้างคา (ความคิดเห็น = 9)

ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการบำบัดฟื้นฟู

ด้านการบำบัดฟื้นฟู	ความคิดเห็น
1. เป็นกิจกรรมที่สามารถทำให้ผู้ต้องขังมองเห็นโทษของยาเสพติดได้ชัดเจน	74
2. การบำบัดมีกิจกรรมให้นักโทษได้คิด และได้ทบทวนดูว่าสิ่งที่ผ่านมามันเลวร้ายและส่งผลเสียต่อตนเองอย่างไร	52
3. เจ้าพนักงานมีความตั้งใจในการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูภายในทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาเป็นอย่างดีมาก ทำให้นักโทษได้ผ่อนคลายความเครียดหลายอย่าง	45
4. การฟื้นฟูยาเสพติด บำบัดพิเศษสงขลา ทำการบำบัดได้ดีมาก ผู้ต้องขังที่นี่ต้องผ่านการบำบัดทุกคน และได้รับความสนใจเป็นอย่างดี ทำให้ผู้ต้องขังรู้จักควบคุมตัวเองไม่ไปยุ่งกับยาเสพติด	43
รวม	214

จากตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการบำบัดฟื้นฟู (ความคิดเห็น = 214) โดยความคิดเห็นที่มากที่สุด คือ เป็นกิจกรรมที่สามารถทำให้ผู้ต้องขังมองเห็นโทษของยาเสพติดได้ชัดเจน (ความคิดเห็น = 74) รองลงมาคือ การบำบัดมีกิจกรรมให้นักโทษได้คิด และได้ทบทวนดูว่าสิ่งที่ผ่านมามันเลวร้ายและส่งผลเสียต่อตนเองอย่างไร (ความคิดเห็น = 52) เจ้าพนักงานมีความตั้งใจในการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูภายในทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาเป็นอย่างดีมาก ทำให้นักโทษได้ผ่อนคลายความเครียดหลายอย่าง (ความคิดเห็น = 45) และการฟื้นฟูยาเสพติด บำบัดพิเศษสงขลา

ทำการบำบัดได้ดีมาก ผู้ต้องขังที่นี้ต้องผ่านการบำบัดทุกคน และได้รับความสนใจเป็นอย่างดี ทำให้ผู้ต้องขังรู้จักควบคุมตัวเองไม่ไปยุ่งกับยาเสพติด (ความคิดเห็น = 43)

ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ

ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ	ความคิดเห็น
1. ต้องการครูผู้สอนที่มีความรู้ที่หลากหลายตรงตามความต้องการ เพื่อจะสามารถใช้ในการประกอบอาชีพ เมื่อพ้นโทษออกไปสู่สังคมภายนอก	113
2. เจ้าพนักงานเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาศึกษาและฝึกวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ แต่ผู้ต้องขังยังมีความต้องการให้เน้นหลักสูตรในวิชาที่ศึกษา และการฝึกวิชาชีพให้เข้มข้นกว่าเดิม	81
รวม	194

จากตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ (ความคิดเห็น = 194) โดยความคิดเห็นที่มากที่สุดคือ ต้องการครูผู้สอนที่มีความรู้ที่หลากหลายตรงตามความต้องการเพื่อจะสามารถใช้ในการประกอบอาชีพ เมื่อพ้นโทษออกไปสู่สังคมภายนอก (ความคิดเห็น = 113) รองลงมา เจ้าพนักงานเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาศึกษาและฝึกวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ แต่ผู้ต้องขังยังมีความต้องการให้เน้นหลักสูตรในวิชาที่ศึกษา และการฝึกวิชาชีพให้เข้มข้นกว่าเดิม (ความคิดเห็น = 81)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา “ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา” สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.1.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังเพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ต้องขังชาย ของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำนวน 1,950 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ต้องขังชายของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาโดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณโดยสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอนซึ่งสามารถระบุรายละเอียดได้ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบเป็นเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ซึ่งประกอบด้วย การควบคุมผู้ต้องขัง การฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมผิด และ การให้การศึกษาและการฝึกอบรม จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

1.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านการพิจารณาความเหมาะสมของคำถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1. นายฉัตรชัย เสรีนนท์ชัย ตำแหน่งอำนวยการระดับสูง เรือนจำกลาง
กำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร
2. นายดำรงค์ บัวฤทธิ์ ตำแหน่งนักทัณฑวิทยาชำนาญการพิเศษ
ทัณฑสถานพิเศษสงขลา จังหวัดสงขลา
3. นายสมใจ สุขแสงชู ตำแหน่งนักทัณฑวิทยาชำนาญการ
ทัณฑสถานพิเศษสงขลา จังหวัดสงขลา

จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในทุกข้อคำถามนั้น มีค่าเท่ากับ 1.00 หากข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 จะคัดเลือกไว้ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 จะพิจารณาปรับปรุง หรือไม่คัดเลือกไว้ (ดังแสดงในภาคผนวก ก)

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1.4.1 ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถึงผู้อำนวยการทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา เพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขัง

1.4.2 ขอความร่วมมือเจ้าพนักงานเพื่อให้ช่วยอำนวยความสะดวกในการนำแบบสอบถามแจกให้ผู้ต้องขังทำเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเก็บคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถาม โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 332 ฉบับคิดเป็น 100%

1.4.3 นำข้อมูลบันทึกลงในคอมพิวเตอร์เพื่อทำการวิเคราะห์ผลทางสถิติต่อไป

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1.6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

- 1) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ คือ การความเหมาะสมของคำถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- 2) สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbachalpha Coefficient)

1.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ ดังนี้

- 1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
- 2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ต้องขัง คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F- test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพบความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe'

1.7 สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑ์สถานบำบัดพิเศษสงขลา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.7.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

- 1) อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 26 – 35 ปี จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 57.53 รองลงมา มีอายุ 36-45 ปี จำนวน 67 คิดเป็นร้อยละ 20.18 ส่วนคำตอบที่น้อยที่สุดคือมีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.63
- 2) ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษามัธยมศึกษามากที่สุด จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 44.28 รองลงมา มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 37.05 ส่วนที่น้อยที่สุดคือ มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.11
- 3) กำหนดโทษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับโทษ 2 ปีขึ้นไป - 5 ปี จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 58.13 รองลงมา ได้รับโทษ 5 ปีขึ้นไป- 8 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.08 ส่วนที่น้อยที่สุดคือ ได้รับโทษ น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.24

4) ระดับชั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างระดับชั้นเยี่ยมมากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 28.61 รองลงมา ระดับชั้นดีมาก จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 27.41 ส่วนที่น้อยที่สุดคือ อยู่ในชั้นเลวมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.01

1.7.2 ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการให้การศึกษและการฝึกวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมาคือด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษากฎระเบียบของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ($\bar{X} = 3.18$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไข ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษากฎระเบียบของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เจ้าพนักงานรักษาระเบียบวินัยของผู้ต้องขังอย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาคือ เจ้าพนักงานมีความยืดหยุ่นในการควบคุมตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.16$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เจ้าพนักงานปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยความเสมอภาค ($\bar{X} = 2.86$)

2) ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไข ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เจ้าพนักงานมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ต้องขังที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ($\bar{X} = 3.22$) รองลงมาคือ เจ้าพนักงานมีความเป็นกันเองในการรับฟังและแก้ไขปัญหาให้ผู้ต้องขัง ($\bar{X} = 3.07$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เจ้าพนักงานมีส่วนร่วมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง ($\bar{X} = 2.86$)

3) ด้านการให้การศึกษและการฝึกวิชาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.27$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เจ้าพนักงานเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาและฝึกวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือ เจ้าพนักงานส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาดังแต่ขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.34$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เจ้าพนักงานพัฒนาฝีมือและพัฒนาส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ต้องขังอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.91$)

วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1) อายุ ความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่มีอายุต่างกันต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2) ระดับการศึกษา ความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่มีระดับการศึกษาต่างกันต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3) กำหนดโทษ ความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษต่างกันต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4) ระดับชั้นของผู้ต้องขัง ความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่มีระดับชั้นต่างกันต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe) และพบว่านักโทษชั้นเยี่ยมและชั้นเลวมากมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเพื่อเสริมสร้างการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นทั้งสิ้น 452 ความคิดเห็น โดยความคิดเห็นมากที่สุดคือด้านการบำบัดฟื้นฟู จำนวน 214 ความคิดเห็น รองลงมาคือ ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ จำนวน 194 ความคิดเห็น และแสดงความคิดเห็นต่ำสุดคือ ด้านการควบคุม จำนวน 44 ความคิดเห็น เมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการควบคุม มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม 44 ความคิดเห็น โดยความคิดเห็นมากที่สุดคือ ต้องการเวลาสำหรับออกกำลังกายเพิ่มเติม จำนวน 35 ความคิดเห็น รองลงมาผู้ต้องขังมีความต้องการในเรื่องการอำนวยความสะดวกในการออกเยี่ยมญาติขณะที่อยู่ภายในก่อนที่จะตัดสายโทรศัพท์ สมควรให้สัญญาณเตือนล่วงหน้าก่อน อย่างน้อยสัก 30 วินาที เพื่อจะได้เคลียร์เรื่องที่คุยให้จบจะได้ไม่ต้องค้างคา จำนวน 9 ความคิดเห็น

2) ด้านการบำบัดฟื้นฟู มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม 214 ความคิดเห็น โดยความคิดเห็นที่มากที่สุด คือ สามารถทำให้ผู้ต้องขังมองเห็นโทษของยาเสพติดได้ชัดเจน จำนวน 74 ความคิดเห็น รองลงมาคือ การบำบัดมีกิจกรรมให้นักโทษได้คิด และได้ทบทวนดูว่าสิ่งที่ผ่านมานั้นเลวร้ายและส่งผลเสียต่อตนเองอย่างไร จำนวน 52 ความคิดเห็น เจ้าพนักงานมีความตั้งใจในการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูภายในทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาเป็นอย่างดีมาก ทำ

ให้นักโทษได้ผ่อนคลายความเครียดหลายอย่าง จำนวน 45 ความคิดเห็น และการฟื้นฟูยาเสพติดบำบัดพิเศษสงขลา ทำการบำบัดได้ดีมาก ผู้ต้องขังที่นี้ต้องผ่านการบำบัดทุกคน และได้รับความสนใจเป็นอย่างดี ทำให้ผู้ต้องขังรู้จักควบคุมตัวเองไม่ไปยุ่งกับยาเสพติด จำนวน 43 ความคิดเห็น

3) ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม 194 ความคิดเห็น โดยความคิดเห็นที่มากที่สุดคือ ต้องการครูผู้สอนที่มีความรู้ที่หลากหลายตรงตามความต้องการเพื่อจะสามารถใช้ในการประกอบอาชีพ เมื่อพ้นโทษออกไปสู่สังคมภายนอก จำนวน 113 ความคิดเห็น รองลงมา เจ้าพนักงานเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาศึกษาและฝึกวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ แต่ผู้ต้องขังยังมีความต้องการให้เน้นหลักสูตรในวิชาที่ศึกษา และการฝึกวิชาชีพให้เข้มข้นกว่าเดิม จำนวน 81 ความคิดเห็น

2. อภิปรายผล

2.1 ความความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา มีประเด็นที่สำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1.1 ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษากฎระเบียบของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะเจ้าพนักงานรักษาระเบียบวินัยของผู้ต้องขังอย่างเคร่งครัด มีความยึดหยุ่นในการควบคุมตามสถานการณ์ที่เหมาะสม รวมถึงไม่ใช้อคติส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่

เมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ในการควบคุมของฝ่ายควบคุมของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา (ทัณฑสถานพิเศษ สงขลา. สืบค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.correct.go.th/tdcsong/basicdata.htm>) ซึ่งอธิบายว่า มีหน้าที่ในการปกครองดูแลและควบคุมผู้ต้องขัง มิให้ก่อเหตุร้าย หรือแหกหักหลบหนี โดยถือปฏิบัติตามระเบียบวินัยของเรือนจำ โดยเคร่งครัด และยังเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักทัณฑวิทยา (ประเสริฐ เมฆมณี. 2523: 17) ในด้านความยุติธรรม ที่ว่า “เจ้าพนักงานไม่มีอคติต่อผู้ต้องขัง”

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธเนศ ชันมณี (2549) ซึ่งศึกษาเรื่อง เจตคติของผู้ต้องขังที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้ต้องขังมีเจตคติต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำ ด้านความยุติธรรมในระดับดี

2.1.2 ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไข ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเจ้าพนักงานมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ต้องขังที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู มีความเป็นกันเองในการรับฟัง และแก้ไขปัญหาลให้ผู้ต้องขัง

เมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า เจ้าพนักงานทำหน้าที่ในการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง โดยให้การอบรมสั่งสอนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ต้องขังตามแนวทางที่กำหนด (ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา. สืบค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.correct.go.th/tdcsong/basicdata.htm>) โดยเป็นหน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่เรือนจำทุกคนที่จะต้องทำความเข้าใจสภาพ สังคมของผู้ต้องขัง ตลอดจนวัฒนธรรม และค่านิยม เพื่อให้การดำเนินการฝึกอบรม และแก้ไขผู้ต้องขัง และยังเป็นการฟื้นฟูตามลักษณะการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังตามคำอธิบายของ นัทธี จิตสว่าง (2541: 78-85) ซึ่งอธิบายว่าการฟื้นฟูมีลักษณะการปรับบุคลิกภาพให้สามารถมีภูมิคุ้มกันต่อสิ่งชั่วร้ายในการกระทำผิดและการปรุงแต่งจิตใจที่ผิดงาม ไม่คิดที่จะกระทำผิดอีก ซึ่งจะต้องอาศัยเทคนิคหลายทาง เช่น การใช้กระบวนการกลุ่ม การใช้ความสัมพันธ์กับครอบครัว และการใช้วิธีการสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

เมื่อเทียบเคียงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชาคุระแก้ว (2551) ซึ่งศึกษาเรื่อง ทัศนคติของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรือนจำกลาง นครศรีธรรมราช พบว่า ทัศนคติด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับดี

2.1.3 ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเจ้าพนักงานเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาศึกษา และฝึกวิชาชีพ และส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน

เมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า เป็นไปตามข้อกำหนดที่ให้เรือนจำจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้น ตามหลักสูตรสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน และหลักสูตรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (กรมราชทัณฑ์. 2542: 91) ซึ่งให้แนวคิดว่าเป็นเรือนจำควรจัดให้มีการฝึกวิชาชีพ ตามความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้ต้องขัง รวมทั้งการนำผู้ต้องขังออกไปฝึกวิชาชีพภายนอกเรือนจำในลักษณะการทำงานสาธารณะ และถือว่าเป็นกิจกรรมหลักในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (นัทธี จิตสว่าง. 2548: 78) การเสริมทักษะในด้านอาชีพ การศึกษา และการอบรมศีลธรรม เป็นกิจกรรมหลักในการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังที่ปฏิบัติอยู่ในเรือนจำทุกแห่ง

เมื่อเทียบเคียงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ อายุตม์ ลินธพพันธ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวแบบเรือนจำที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังใน

ประเทศไทย พบว่า ในการแก้ไขผู้กระทำความผิดซ้ำ เมื่อพ้นโทษแล้ว ต้องให้ผู้ต้องหาที่มีอาชีพหลังพ้นโทษ

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีประเด็นที่สำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.2.1 ผู้ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ในด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ด้านการฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรม และด้านการให้การศึกษาและการฝึกอบรม ไม่แตกต่างกัน

เมื่อเทียบเคียงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา คุระแก้ว (2551) ซึ่งศึกษาทัศนคติของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช และพบว่า อายุที่ต่างกัน ไม่ทำให้ทัศนคติของผู้ต้องขังต่างกัน

2.2.2 ผู้ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ในด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ด้านการฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรม และด้านการให้การศึกษาและการฝึกอบรม ไม่แตกต่างกัน

เมื่อเทียบเคียงกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า ไม่สอดคล้องกับข้อสรุปของดวงอุมา โสภา (2551: 21) ซึ่งสรุปว่า ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนกัน หรือแตกต่างกันไว้ พบว่า ระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น ทำให้มีความคิดเห็นต่างกัน

2.2.3 ผู้ที่มีกำหนดโทษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ในด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ด้านการฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรม และด้านการให้การศึกษาและการฝึกอบรม ไม่แตกต่างกัน

เมื่อเทียบเคียงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา คุระแก้ว (2551) ซึ่งศึกษาเรื่อง ทัศนคติของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช พบว่า ทัศนคติด้านการควบคุมผู้ต้องขังของผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2.4 ผู้ที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ในด้านการควบคุมผู้ต้องขัง และด้านการให้การศึกษาและการฝึกอบรม ไม่แตกต่างกัน ด้านการบำบัดฟื้นฟู มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเพราะระดับชั้นมีผลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่ผู้ต้องขังอาจได้รับ และผู้ต้องขังชั้นเลวมากเป็นผู้ต้องขังที่โดนคดีโทษหลายครั้ง ทำให้เกิดความคิดเห็นที่ไม่ดีหรือเกิดความคิดเห็นว่า

การบำบัดฟื้นฟู ไม่สามารถทำให้ตนกลับเป็นคนดีได้ และโดยนักโทษชั้นเยี่ยมมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา แตกต่างกับความคิดเห็นของผู้ต้องขังชั้นเลวมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับรายงานของ ยุทธเนศ ขันมณี (2549) ซึ่งศึกษาเรื่อง เจตคติของผู้ต้องขังที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้ต้องขังระดับชั้นต่างกันมีเจตคติต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำ ในด้านการให้การศึกษ แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษา ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ดังต่อไปนี้

3.1.1 ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษาภาวะเบี่ยงของทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา พบว่า เจ้าพนักงานรักษาระเบียบวินัยของผู้ต้องขังอย่างเคร่งครัดมีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นควรการฝึกอบรมแก่ผู้ต้องขังในเรื่องภาวะเบี่ยงของเรือนจำเพื่อปลูกฝังและสร้างทัศนคติที่ดีต่อการรักษาภาวะเบี่ยงของเรือนจำอย่างเคร่งครัด เป็นลำดับแรก

3.1.2 ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไข พบว่า เจ้าพนักงานมีส่วนร่วมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย เนื่องจากเจ้าพนักงานมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบหลายอย่างทำให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังอาจยังไม่ทั่วถึง ดังนั้นจึงควรเพิ่มเจ้าพนักงานให้มีความเพียงพอกับภาระงานที่รับผิดชอบ

3.1.3 ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ พบว่า เจ้าพนักงานพัฒนาฝีมือและพัฒนาส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ต้องขังอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย แสดงว่าทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา มีการเปิด โอกาสให้ผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาและฝึกวิชาชีพแต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักโทษ ดังนั้นจึงควรฝึกอบรมเจ้าพนักงานเกี่ยวกับงานด้านวิชาชีพอื่น ๆ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้ฝึกวิชาชีพอย่างทั่วถึง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการศึกษาในแบบของการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

3.2.2 ควรทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ
เจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

3.2.3 ควรทำการศึกษาความต้องการเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

3.2.4 ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ
เจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา กับทัณฑสถานบำบัดพิเศษอื่นที่มีโครงสร้างที่
ใกล้เคียงกัน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กรมราชทัณฑ์, กระทรวงยุติธรรม (2548) การศึกษาศักยภาพผู้ต้องขังที่เป็นประโยชน์ต่อ
กรมราชทัณฑ์ กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์
กรมราชทัณฑ์
- _____. (2547) การปรับตัวภายหลังการปลดปล่อยของผู้ต้องกักขัง
แทนค่าปรับและนักโทษเด็ดขาดในโครงการ 12 สิงหาคมพระบารมีแผ่ไพศาล ปี 2546
นนทบุรี ม.ป.ท.
- _____. (2545) คู่มือการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในค่ายทหาร
กรุงเทพมหานคร กรมราชทัณฑ์
- _____. (2542) คู่มือเจ้าพนักงานเรือนจำในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ราชทัณฑ์
- กรมราชทัณฑ์ รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี 2555 โรงพิมพ์ราชทัณฑ์
กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
- จกมล จันทน์มาลา (2542) คู่มือการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง. เอกสารอัดสำเนา
- จารุวรรณ รังสิมันตุชาติ (2544) การปรับตัวของผู้ต้องขังเข้าใหม่ในเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานคร
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงอุมา โสภา (2551) ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักทะเบียน
อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธณิศวรร จิตขวัญ (2542) ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
ค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นภดล สุขะ (2547) ทักษะของญาติและผู้เกี่ยวข้องต่อการให้บริการเยี่ยมเยียนผู้ต้องขังใน
เรือนจำกลางเชียงใหม่ การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง
การปกครอง เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นัทธี จิตสว่าง (2548) การกระทำผิดของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ราชทัณฑ์
- _____. (2541) หลักทัณฑ์วิทยา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์
- _____. (2545) หลักทัณฑ์วิทยา กรุงเทพมหานคร มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์

- ประเสริฐ อยู่สุภาพ (2553) แนวทางการควบคุมและการจัดการกับผู้ต้องขังรายสำคัญในเรือนจำ และทัณฑสถาน เอกสารวิชาการการอบรมหลักสูตร “ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรม ระดับสูง (บ.ย.ส.)” รุ่นที่ 14 วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม _____ (2523) ตำรวจและกระบวนการยุติธรรม กรุงเทพมหานคร บพิธการพิมพ์
- บุญชม ศรีสะอาด (2535) การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- เปลื้อง ณ นคร (2551) พจนานุกรม ค้นหาคำศัพท์ออนไลน์ [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา http://guru.sanook.com/dictionary/dict_tt/?source_page=2&source_location=1&spell=%... (30 มี.ค.2556).
- ยุทธเนศ ชันมณี (2549) เจตคติของผู้ต้องขังที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำ จังหวัดร้อยเอ็ด การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการ ให้คำปรึกษา มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ยุทธพงษ์ อุปวรรณ (2551) ความพึงพอใจของผู้ต้องขังเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เรือนจำ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดชัยภูมิ วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- วัลลภ รัฐนัตรานนท์ (2545) ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- วิเชียร เกตุสิงห์ (2541) คู่มือการวิจัย : การวิจัยเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช.
- วิทยา คุระระแก้ว (2554) ทศนคติของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรือนจำกลาง นครศรีธรรมราช. สารนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต นครศรีธรรมราช บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา
- สุชญา คุปติยานุวัฒน์ (2543) ดัชนีวัดผลการดำเนินงาน กรณีศึกษาการปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
- สุดสงวน สุธีสร (2545) อาชญวิทยา พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์
- สุพินดา วงษ์บุรี (2547) ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการจัดตั้งและ การเปิดคณะวิชาของวิทยาเขตสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม สุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อายุตม์ สินธพพันธุ์ (2545) ตัวแบบเรือนจำที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอาชญวิทยา การบริหารงานยุติธรรม และสังคม
กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

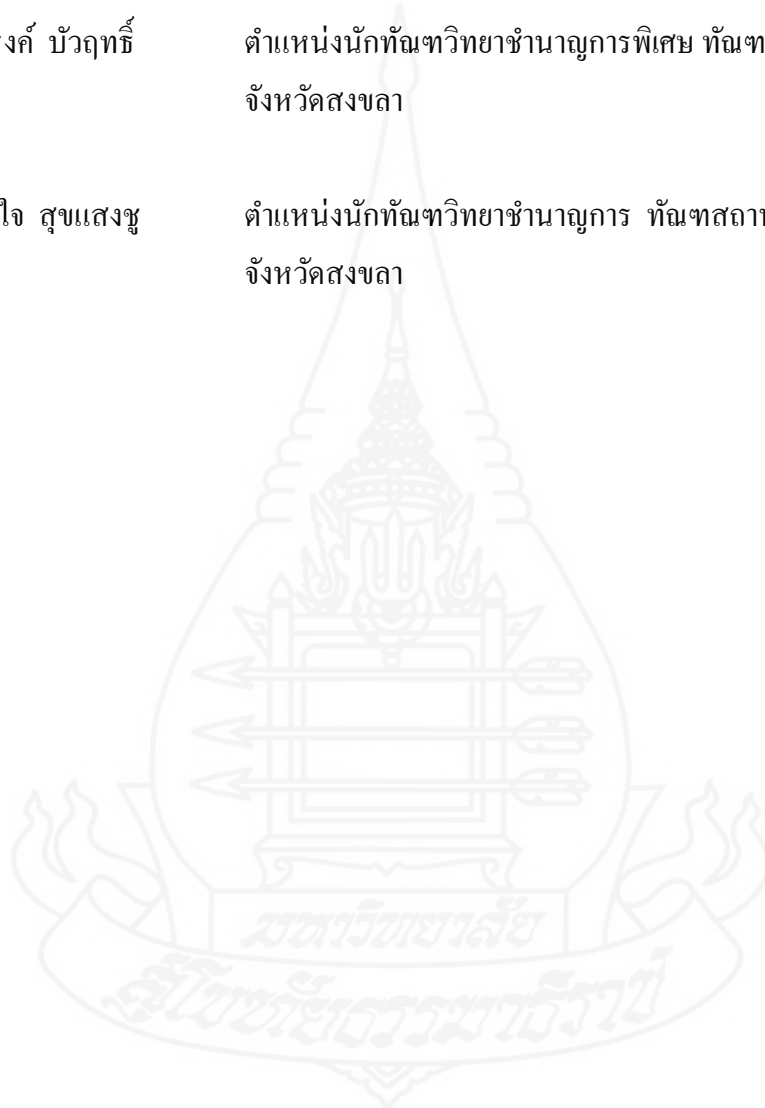
สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. นายฉัตรชัย เสรีนนท์ชัย ตำแหน่งผู้อำนวยการระดับสูง เรือนจำกลางกำแพงเพชร
จังหวัดกำแพงเพชร
2. นายดำรงค์ บัวฤทธิ ตำแหน่งนักพัฒนาวิทยาชำนาญการพิเศษ ทัศนสถานพิเศษสงขลา
จังหวัดสงขลา
3. นายสมใจ สุขแสงชู ตำแหน่งนักพัฒนาวิทยาชำนาญการ ทัศนสถานพิเศษสงขลา
จังหวัดสงขลา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้ทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย โปรดตอบคำถามทุกข้อ

คำถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1. อายุ

ไม่เกิน 25

26 - 35 ปี

36 - 45 ปี

มากกว่า 45 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษา

ไม่ได้รับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

อนุปริญญาและปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

3. กำหนดโทษ

น้อยกว่า 2 ปี

2 ปีขึ้นไป - 5 ปี

5 ปีขึ้นไป - 8 ปี

8 ปีขึ้นไป - ตลอดชีวิต

4. ระดับชั้นของผู้ต้องขัง

ชั้นเยี่ยม

ชั้นดีมาก

ชั้นดี

ชั้นกลาง

ชั้นเลว

ชั้นเลวมาก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถาน

บำบัดพิเศษสงขลา

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		ดีมาก	ดี	น้อย	น้อยมาก
ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษากฎระเบียบของทัณฑสถานฯ					
1	เจ้าพนักงานรักษาระเบียบวินัยของผู้ต้องขังอย่างเคร่งครัด				
2	เจ้าพนักงานปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยความเป็นธรรม				
3	เจ้าพนักงานควบคุมผู้ต้องขังโดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน				
4	เจ้าพนักงานปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยความเสมอภาค				
5	เจ้าพนักงานได้กำหนดกิจกรรมให้ผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม				
6	เจ้าพนักงานมีความยืดหยุ่นในการควบคุมตามสถานการณ์ที่เหมาะสม				
7	เจ้าพนักงานปฏิบัติตามกฎระเบียบด้วยความซื่อสัตย์และถูกต้อง				
8	เจ้าพนักงานควบคุมผู้ต้องขังโดยไม่มีความลำเอียงหรือเห็นแก่พวกพ้อง				
9	เจ้าพนักงานไม่แสดงอำนาจในทางที่มิชอบ				
10	เจ้าพนักงานไม่ใช้อคติส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่				
ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังยาเสพติดตามโปรแกรมการแก้ไข					
1	เจ้าพนักงานมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ต้องขังที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู				
2	เจ้าพนักงานรับฟังและช่วยเหลือในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง				
3	เจ้าพนักงานมีความตั้งใจในการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟู				
4	เจ้าพนักงานเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังขอรับคำแนะนำและให้คำปรึกษา				
5	เจ้าพนักงานมีส่วนร่วมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง				

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		ดีมาก	ดี	น้อย	น้อยมาก
6	เจ้านักงานมีความเข้าใจโปรแกรมการแก้ไขบำบัดผู้ต้องขัง				
7	เจ้านักงานมีความเป็นกันเองในการรับฟังและแก้ไขปัญหาให้ผู้ต้องขัง				
8	เจ้านักงานปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ไขโดยเคร่งครัด				
9	เจ้านักงานมีกิจกรรมที่ช่วยฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังที่เหมาะสม				
10	เจ้านักงานให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังในยามจำเป็น				
ด้านการให้การศึกษและการฝึกวิชาชีพ					
1	เจ้านักงานเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษและฝึกวิชาชีพ				
2	เจ้านักงานส่งเสริมการฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง				
3	เจ้านักงานมีความรู้ความเข้าใจในการให้การศึกษและฝึกวิชาชีพ				
4	เจ้านักงานพัฒนาฝีมือและพัฒนาส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ต้องขังอย่างสม่ำเสมอ				
5	เจ้านักงานติดตามผลการศึกษและฝึกวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ				
6	เจ้านักงานส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน				
7	เจ้านักงานให้การศึกษและฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังด้วยจิตอาสา				
8	เจ้านักงานมีส่วนช่วยในการพัฒนาผู้ต้องขังอย่างแท้จริง				
9	เจ้านักงานมีความเข้าใจและทุ่มเทในการให้การศึกษและฝึกวิชาชีพ				
10	เจ้านักงานให้ความสำคัญต่อการศึกษและฝึกวิชาชีพต่อผู้ต้องขัง				

**ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัด
พิเศษสงขลา**

1. ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและรักษาภาวะเบี่ยงของทัณฑสถาน ฯ

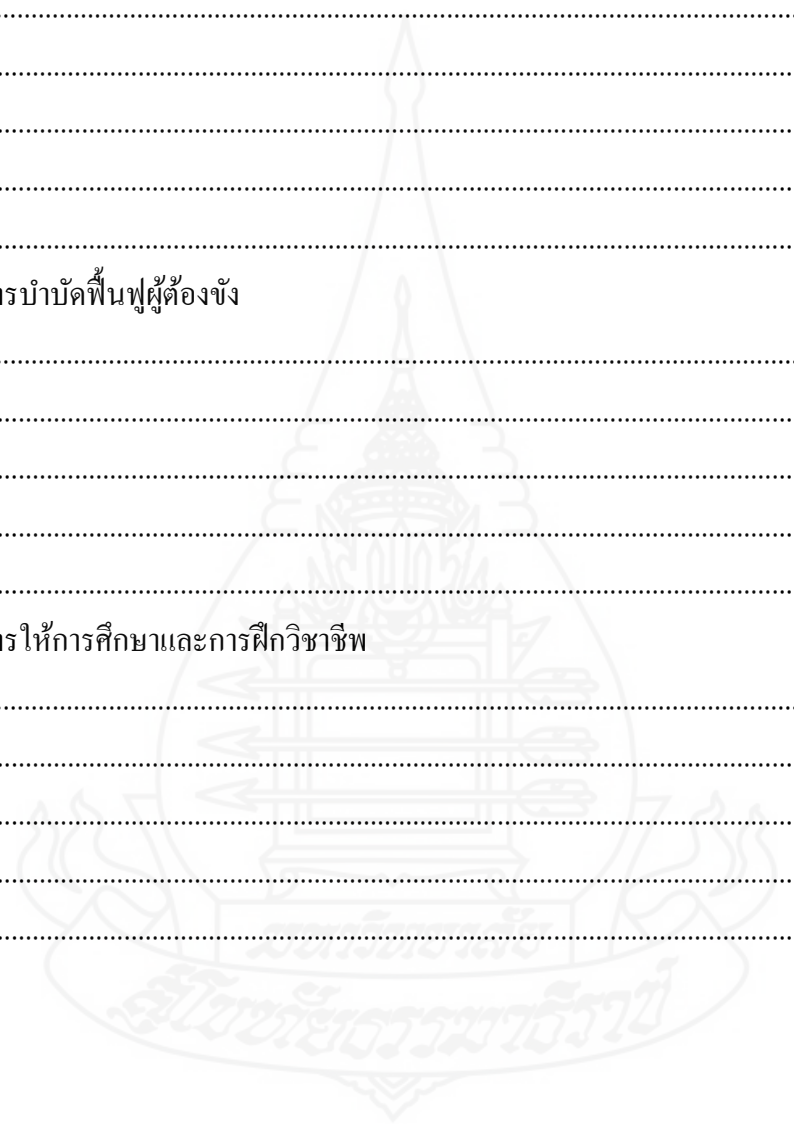
.....
.....
.....
.....
.....

2. ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง

.....
.....
.....
.....
.....

3. ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ

.....
.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ค

ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
2	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
3	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
4	+1	+1	+1	1	เหมาะสม

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่า IOC จากผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการควบคุมผู้ต้องขังและการรักษากฎระเบียบของทัณฑสถานฯ					
1	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
2	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
3	+1	+0	+1	.67	เหมาะสม
4	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
5	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
6	+1	+1	+0	.67	เหมาะสม
7	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
8	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
9	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
10	+1	+1	+1	1	เหมาะสม

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง					
1	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
2	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
3	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
4	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
5	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
6	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
7	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
8	+1	+1	+0	.67	เหมาะสม
9	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
10	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
ด้านการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ					
1	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
2	+1	+1	+0	.67	เหมาะสม
3	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
4	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
5	+0	+1	+1	.67	เหมาะสม
6	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
7	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
8	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
9	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
10	+1	+1	+1	1	เหมาะสม

การหา IOC จากผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นตั้งแต่ 0.67-1.00

ภาคผนวก ง

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 38

Alpha = .9537

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายกิตติรัตน์ รัตนพงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	17 มิถุนายน 2522
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
ประวัติการศึกษา	ปริญญารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีการศึกษาที่สำเร็จ 2551
สถานที่ทำงาน	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา
ตำแหน่ง	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

